

Toga's, toga's en nog eens toga's, op weg naar de opening van het academisch jaar in het Vrijthoftheater. Meestal rood-zwart, de kleuren van het Maastrichtse hooglerarencorps, maar een enkeling draagt de kleuren van een andere universiteit. Onbetwist de mooiste was de Luxemburgse rector, met een hemelsblauwe kappa en fez, hier deels op de foto. Lees pagina 1, 9, 10 en 11 Foto's: Philip Driessen

3 Ook universiteitsraad tegen avondonderwijs

7 Wat is er gebeurd met de keurige, ambtelijke salarissen die bestuurders vroeger ontvingen?

10-11 Lezing opening academisch jaar: hersenonderzoek nuttig voor de klas

16 Nieuw serie: een student of medewerker vertelt over een zelfgemaakte foto

Matching NWO-beurzen gaat vervallen

Universiteiten hoeven veni-, vidi- en vici-subsidies van NWO niet langer te 'matchen'. Dat onthulde minister Plasterk bij de opening van het academische jaar in Utrecht, afgelopen maandag.

Als een excellente wetenschapper een beurs krijgt van wetenschapsfinancier NWO, dan moet zijn universiteit hetzelfde bedrag bijleggen. Die 'matchingsverplichting' laat Plasterk vervallen. De 'matching' gaf wetenschappelijk succes een scherp kantje. Hoe succesvoller een universiteit was in het verwerven van veni-, vidi- en vici-beurzen, hoe minder geld er overbleef om naar eigen inzicht te besteden.

Dit was ook een reden waarom de universiteiten zo boos waren over Plasterks plan om 100 miljoen van hun budget weg te sluisen naar NWO. Die 100 miljoen zouden ze namelijk moeten 'matchen', waardoor er feitelijk 200 miljoen van de eigen begroting zou verdwijnen. Dit bezwaar overvangt Plasterk nu.

Onduidelijk is nog hoe de financiering dan rondkomt. Krijgt NWO meer geld voor de veni-, vidi en vici-beurzen? Of moeten universiteiten zelf maar iets verzinnen? De details komen pas op Prinsjesdag naar buiten.

In ieder geval maakte Plasterk duidelijk dat hij, alle universitaire kritiek ten spijt, excellentie in de wetenschap een warm hart toedraagt. Hij wil daarom een systeem waarbij de promovendus alle vrijheid krijgt. Die zou zelf zijn project en promotor moeten kiezen. Het geld moet de beste onderzoekers volgen, en niet andersom.

Want, meent Plasterk, wetenschappers zijn op jonge leeftijd het creatiefst. "De meeste ontdekkingen die Nobelprijzen opleveren zijn gedaan door mensen onder de dertig, en bijna nooit door mensen boven de veertig."

Die jongeren zouden daarom minder last moeten hebben van oude bobo's: "Onderzoeksgroepen zouden moeten bestaan uit een groepsleider, en dan verder aio's of tijdelijke postdocs", meende de minister. "Meer hiërarchie is de dood in de pot. De Duitse en Franse hiërarchie, om nog maar te zwijgen van de Zuid-Europese en Russische, heeft in enkele decennia een einde gemaakt aan de dominante positie die Europa in de wetenschap had, en van Europa een wetenschappelijk ontwikkelingsland gemaakt."

■ HOP, Bas Belleman

Plasterk: Balkenende-norm moet

Minister Plasterk wil de topsalarissen van universiteitsbestuurders inperken. Daarover was hij afgelopen maandag, tijdens de opening van het academisch jaar in Utrecht, heel duidelijk. Hij wil dat de universiteiten zich aan de Balkenende-norm houden. "U wordt benoemd door mij, u werkt met mijn vertrouwen", benadrukte hij. "Laat er geen misverstand bestaan."

■ HOP

► Zie ook pagina 3 (advies commissie Dijkstal) en 7 (achtergrondverhaal)

Van de perfecte storm naar dansende Amerikaantjes

Vlotte opening academisch jaar

Er dreigt een 'perfecte storm' in het hoger onderwijs, waarschuwde Jo Ritzen, voorzitter van het college van bestuur, tijdens de opening van het academisch jaar, afgelopen maandag in het Theater aan het Vrijthof. Daarmee doelde hij in ieder geval niet op de zitting zelf. Die verliep in een beschaafde kalmte, met dit keer niet al te wijldropige sprekers in een overzichtelijk programma; anders dan vorig jaar dus, toen de halve zaal in de pauze vertrok omdat er maar geen eind aan leek te komen. Uitermate kalm vooral waren opkomst en afgang van de stoet van hoogleraren in toga. Een zeer recente 'traditie' waarbij de hooggeleerden over het Vrijthof naderen – de zaal weet dit omdat er buiten al gefilmd wordt en binnen een groot scherm boven het toneel hangt – om vervolgens met ruisende gewaden maar verder in doodse stilte de zaal te betreden. Het publiek is dan al tot opstaan gemaand, het mag pas weer gaan zitten als de laatste toga over de laatste stoel is gedrapeerd. Daar is wat tijd voor nodig. Het einde van het programma vertoont dezelfde scène achterstevoren, zij het dat de aftocht nog beduidend langer duurt.

Tussen dit alles in bracht Ritzen dus zijn boodschap over de dreigende storm in het hoger onderwijs, de 'perfecte storm', een beeld waarmee bedoeld wordt dat het hoger onderwijs in de westerse wereld het zwaar zal krijgen omdat een aantal ongunstige factoren samenkomt en elkaar versterkt. De eerste daarvan betreft het dalende geboortecijfer, zodat op termijn ook

het aantal studenten zal dalen. Tegelijkertijd nemen minderheden procentueel onder de jongeren een steeds grotere plaats in, en dat is precies de groep die het hoger onderwijs maar moeilijk weet te vinden. Het resultaat: minder studenten terwijl de markt in het westen juist steeds meer hooggekwalificeerd personeel eist.

Moet men dan maar studenten werven in de derde wereld? Dat is een kortetermijnoplossing, vindt Ritzen, temeer omdat in opkomende economieën als India, China en Brazilië een ware inhaalslag plaatsvindt, inclusief steeds betere universiteiten en hogere beroepsopleidingen. Het aanbod aan afgestudeerden daar zal zodanig stijgen dat verplaatsing van activiteiten, van research en productie, vanuit de westerse naar de Derde Wereld voor de hand gaat liggen.

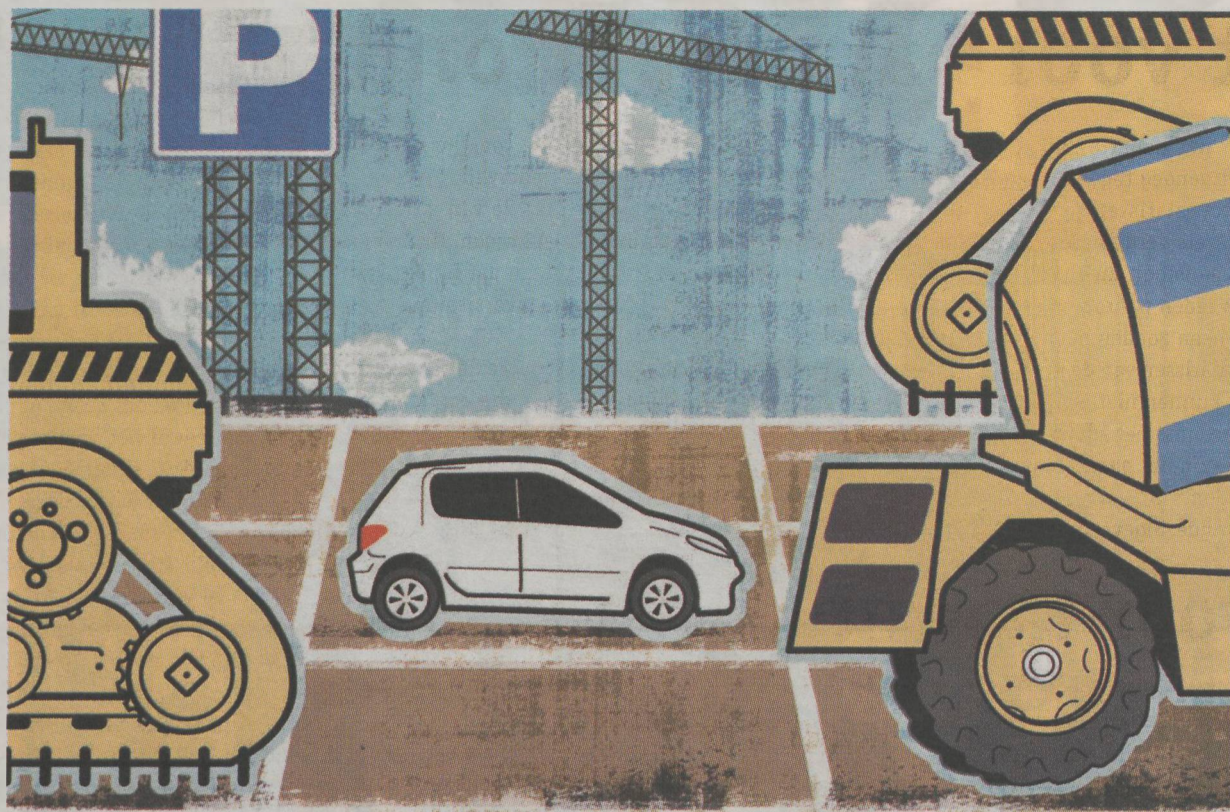
► Lees verder op pagina 9

Also in English

5 Opening academic year
6 The stories behind the ads:
"A language is best learnt on the pillow"

Altied deneve

Parkeerleed

10.30 uur. "Zo erg als vandaag heb ik het nog niet meegemaakt", zegt een Belgische medewerker van de rechtenfaculteit, die zojuist haar fonkelende Mercedes dubbel heeft geparkeerd. Op het dashboard heeft ze briefje met haar telefoonnummer achtergelaten. Op het parkeerterrein met ingang Lenculenstraat nemen bouwmaterialen, een betonmolen, een heftruck en ander hijswerktuig kostbare plaatsen in. De verbouwing van het pand aan de Kapoenstraat 2, waarvan de achterkant grenst aan de parkeerplaats, is nog in volle gang. Niet handig, maar het terrein is in ieder geval weer langs normale weg bereikbaar. Tot voor kort blokkeerde de bouw van een appartementencomplex aan de Lenculenstraat menigmaal de doorgang. Dat betekende: remmen, achteruitrijden en hopen dat niet al te veel auto's in de achteruitkijkspiegel verschijnen. Verder door de Kapoenstraat was geen optie vanwege diezelfde renovatie van Kapoenstraat 2. Dan maar helemaal omrijden en door de Lenculenstraat in verboden richting. Totdat je een tegenligger in het vizier kreeg...juist ja, remmen, achteruitrijden en hopen.

Nep-UM-medewerker

Wat iemand er niet voor over heeft om de Universiteit Maastricht op zijn cv te zetten. De Duitse prof. Hans Werner Gottinger liet iedereen jarenlang geloven dat hij als econoom werkzaam was voor de universiteit. Hij maakte zelfs gebruik van een vals adres in Maastricht. Zijn leugens werden onlangs wereldkundig gemaakt.

De UM had twintig jaar lang niets door totdat er een telefoontje kwam uit Engeland van Ben Martin, redacteur van het tijdschrift *Research Policy*. Martin was in eigen land getipt over Gottinger als plagiaatpleger en wilde van zijn zogenaamde werkgever weleens weten hoe de vork in de steel zat. Werkgever? De UM had nog nooit van de prof. gehoord. Slim, idioot of ziek, wat je er ook van vindt, de hamvraag is hoe het mogelijk is dat iemand hiermee weg kan komen. Ben Martin vindt de zaak beangstigend. In het gerenommeerde tijdschrift *Nature* zegt hij: "It suggests plagiarism may be much more common than we previously thought."

Regels overtreden

Abseilen van de Sint Janskerk, je behoefte doen op de trappen van het stadhuis, een vuurtje stoken op de Pietersberg of een fles rosé ontkurken op de Markt: allemaal verboden. Regels zijn regels en dat is prima. Maar soms treedt de Maastrichtse politie wel erg hard op als iemand de fout ingaat, zeker als het een buitenlandse student betreft die pas een paar uurtjes in de stad vertoeft en van toeten nog blazen weet. *Dagblad De Limburger* berichtte eind juli over een Oostenrijkse geneeskundestudent die op de dag van haar aankomst nogal ongastvrij werd behandeld. Nadat ze haar koffers had neergezet bij een studiegeenoot, plofte ze neer op een bank op het Vrijthof en dronk twee slokken bier uit een blikje. Geen goede actie als de politie in de buurt is, want alcohol nuttigen op straat is verboden. Aldus de Algemene Plaatselijke Verordening. Twee agenten vroegen vervolgens om haar identiteitspapieren, maar die had ze niet bij zich en van een identificatieplicht had ze nog niet gehoord. Er werd gedreigd met een arrestatie, zegt een ooggetuige, waarna de student à la minute vijftig euro uit haar beurs haalde en de boete betaalde.

Universiteitsstad Valkenburg

Thermae 2000, het casino, de mergelgrotten en luid lallende Hollanders op een van de vele terrassen; Valkenburg in een notendop. Aan dit beeld valt allicht van alles af te dingen, maar hoe dan ook: veel wetenschappers, laboratoria of onderzoeksinstituten kom je in de Geulstad niet tegen. In de toekomst zou dat echter zomaar kunnen, verklapte de burgemeester aan *Dagblad De Limburger*. Valkenburg kampt namelijk met leegstand van grote panden en wat de burgervader betreft zou een faculteit als gezondheidswetenschappen uitstekend passen in - komtie - de Leeuw-brouwerij! Waarom gezondheidswetenschappen? Vanwege de lokale *wellness*plannen natuurlijk. Alles goed en wel, maar wat Valkenburg kennelijk is ontgaan: de faculteit die hij op het oog heeft, bestaat niet meer en de universiteit heeft vierkante meters genoeg. Directeur René Kocken meldt dat hij nog geen telefoon uit het Heuveland heeft ontvangen en dat er überhaupt geen enkele aanleiding is om te verhuizen.

■ Bijdragen van Wendy Degens en Maurice Timmermans

■ Illustratie Simone Golob

Colofon

Redactieadres

Bonnefantenstraat 2
(volg routebordjes in het Visitors' Centre)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
T 043 - 38 85 385
F 043 - 38 82 799
E observant@obs.unimaas.nl
W www.observant.unimaas.nl

Stichtingsbestuur

Etienne Pakbier, Marloes Rikhof, Cor Spreeuwenberg

Redactieraad

Rico Camp, Erik Driessen, Ellen Krijnen, Christoph Rausch, Eline Verwey

Redactie

Riki Janssen (hoofdredacteur) T 38 85 384
Wammes Bos T 38 85 383
Wendy Degens T 38 85 382
Irene Smeets T 38 85 386
Maurice Timmermans T 38 85 381

Beheerder

Marlies In de Braekt T 38 85 385

Redactie-assistent

Marion Janssens T 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Sigrid Heuvelmans, Hans Philipsen, Jan de Roder, Danielle Stals, Loes Witschge

Fotografie

Philip Driessen, Loraine Bodewes

Opmaak

Simone Golob

Basisontwerp

Studio Dumber, Rotterdam

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman

Druk

Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties

Bureau Van Vliet, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort. Tel. 023-5714745, fax 023-5717680, l.paap@bureauvanvliet.com
Internet: www.bureauvanvliet.com
(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor € 37,00 per jaar. Losse nummers € 1,00

HOP

Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Post

Vroeger kreeg je op zondag en maandag geen post, en de resterende dagen van de week een keer per dag op een vast tijdstip. 'Is de post al geweest?' 'Nee, die komt om vier uur'. Met een neeneesticker op je brievenbus volgde dan alleen nog de krant, en dan had je het gehad. Maar sinds onze straathoeken worden ontsierd door oranje brievenbussen wordt de post aanhoudend bezorgd. 's Morgens voor dag & dauw de muziekschool

en Amnesty en stiekem toch een reclamefolder van de Wehkamp en dan rond 9 uur de Postbank, rond koffietijd de kunstagenda's, de reiswinkels volgen dan bij de lunch en ga zo maar door. En vroeger was de post ook altijd droog. Dat kwam omdat de postbode op een fiets reed met mooie, grote, rooie fietstassen waar overheen een enorme klep zat, dus dan moest je als regen echt om de hoek kunnen om in die fietstas te komen. Nu rijden ze met zo'n stoffen tasje om hun nek dat bij de eerste druppel doorweekt is. Of in een lekkende auto, dat kan ook. Alleen

de PTT (spreek uit tie-en-tie) postbodes hebben nog droge post, maar ja, die bezorgen alleen maar de handgeschreven brieven en ansichtkaarten.

Nu blijken wij, zonder dat we er erg in hadden, een paadje van de stoep naar onze voordeur te hebben dat geheel & al was afgestemd op eenmaal per dag een brief en eenmaal per dag een krant. Goed, de krantenjongen moest aanvankelijk even streng worden toegesproken omdat hij met zijn fiets dwars door mijn met zorg verwilderde tuin tot IN de brievenbus reed. Maar voor het overige groeide tussen de stenen een zee van heerlijke, gele paardenbloemen, het boompje in de voortuin hing tot op het paadje, blauwe regen en klimroos woekerden vrijelijk langs de voordeur de brievenbus binnen, er was met andere woorden een soort wildernis ontstaan die ons tevreden deed dromen dat we op een soort platteland woonden ver van de bewoonde wereld.

De gezellige drukte veroorzaakt door de vrije markt der postbestelling heeft aan die illusie nu dan definitief een eind gemaakt. De paardenbloemen zijn door al het geloop en gefiets overleden zodat het paadje brandschoon is, van

het boompje breken elke dag opnieuw op onverklaarbare wijze twee overhangende takken af, en de jungle van blauwe regen en klimroos is verworven tot een burgertruttig ingesnoeid en helemaal opgebonden struikje. Je kijkt recht op onze voordeur! En de krantenjongen, inmiddels een (ex?)-drinker die steeds vergeet waar en vooral hoe hij zijn kwaliteitsproduct moet bezorgen (frommelen? in handzame stukjes scheuren? voor de deur in de regen leggen? alles tegelijk op de straathoek?), heeft een diepe fietswielbrede moddergeul 'langs' het paadje aangelegd. En ik heb het laten gebeuren ja. Ik kan toch niet de hele dag bij de voordeur gaan staan om elke besteller afzonderlijk te vragen of hij een beetje wil oppassen! Nee, ik ben tot het inzicht gekomen dat het onbegonnen werk is om de ontluisterende (bij)werking van de vrije markt te beteugelen.

■ Bernike Pasveer, universitair docent bij cultuur- en maatschappijwetenschappen

De column wordt op persoonlijke titel geschreven.

Dijkstal pleit voor salarisplafond

Bestuurders van hogescholen en universiteiten mogen niet meer verdienen dan de minister-president. Dat vindt de commissie Dijkstal, die gisteren advies uitbracht over topinkomens in de semi-publieke sector.

De commissie van de voormalige VVD-lijsttrekker scheidt de semi-publieke instellingen niet over één kam. Bestuurders van de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandse bank zouden bijvoorbeeld een rianter salaris mogen verdienen dan Balkenende. Hetzelfde geldt voor bestuurders van ziekenhuizen en woningcorporaties.

Maar het hoger onderwijs zit kennelijk niet dicht genoeg tegen de commerciële markt aan om topsalarissen te kunnen verantwoorden. Ministers verdienen 171 duizend euro, inclusief pensioen en toeslagen, en Dijkstal ziet geen reden waarom onderwijsbestuurders daar overheen zouden moeten gaan.

De salarissen van de huidige onderwijsbestuurders kunnen niet worden terugschroefd. Als het kabinet het advies overneemt, zal het salarismaximum gaan gelden voor nieuwe collegeleden.

Uitzonderingen zijn mogelijk, maar daarvoor

moeten de instellingen toestemming vragen aan de minister van Onderwijs.

Die toestemming zullen ze van minister Plasterk waarschijnlijk niet krijgen. Hij laat er geen misverstand over bestaan dat hij de salarissen van hogeschool- en universiteitsbestuurders exorbitant vindt.

Zo haalde hij fel uit naar Jo Ritzen van de Universiteit Maastricht, die een enorme pensioenbijdrage kreeg. Ook de forse salarisverhoging van de Groningse collegeleden vindt hij beschamend.

■ HOP, Bas Belleman

Extra miljoen voor taalcursussen

Er komt weer een miljoen beschikbaar voor taalcursussen Engels of Nederlands. Het besluit is gevallen in het Lokaal Overleg van vakbonden en college van bestuur. Het geld komt uit de pot van de zogeheten decentrale arbeidsvoorwaardengelden die ooit door Den Haag naar de instellingen is doorgesluisd. Dit nieuwe bedrag staat los van de huidige miljoenen die via het Europees Sociaal Fonds aan allerlei cursussen binnen de universiteit worden besteed. Dat project loopt dit jaar, 2007, op zijn einde. Van

de circa vijf miljoen die in theorie beschikbaar was zal straks ongeveer de helft inderdaad benut zijn, schat Anton van Deutekom, een score waarvoor het ministerie van Sociale Zaken, het kanaal waarlangs de subsidie wordt verstrekt, de UM inmiddels gecompimenteerd heeft. Van de cursussen, op terreinen variërend van talen tot Arbo en ICT, doen vooral de taalcursussen en die voor het Europees computerrijbewijs het goed. Minder animo was er voor het onderdeel bedrijfsvoering. Van Deutekom:

"Sommige cursussen werden afgezegd door de verzamelde directeuren in hun centrale overleg, het CBB. Onder meer de cursus 'personeelsbeleid en -beheer voor leidinggevenden'."

Bij het personeel is de aarzeling om deel te nemen groter geworden, legt hij uit. Na eerdere (re-)organisatieprojecten is er nu weer de stroomlijningsoperatie. Van Deutekom: "Dan krijgen mensen de neiging om maar even niet te veel te bewegen."

■ Wammes Bos

Ook universiteitsraad tegen verplicht avondonderwijs

Tijdens zijn laatste vergadering voor de zomervakantie heeft de universiteitsraad stevige kritiek geleverd op een tweetal projecten in het kader van de operatie stroomlijning. Vooral de zogenoemde businesscase rond onderwijsondersteuning, met daarin het plan om onderwijs voortaan structureel ook in de avonduren in te roosteren, moest het ontgelden, zo blijkt uit het vergaderslag. Het college van bestuur hield echter vast aan het voornemen. Na een

schorsing liet de raad weten alleen akkoord te kunnen gaan als studenten niet worden gedwongen tot avondonderwijs. Het college nam daarop het voorstel terug om het opnieuw met de verzamelde decanen in het 'managementteam' te bespreken.

De businesscase huisvesting stuitte eveneens op scepsis. De daarin voorgestelde vermindering van het aantal vierkante meters per medewerker zou eerst maar eens in het bestuurlij-

ke centrum van de UM, de Minderbroedersberg alias 'de berg' moeten worden uitgetoetst, klonk het. Ook het college van bestuur zelf zou op die manier het goede voorbeeld kunnen geven. Het college antwoordde dat het de faculteiten vrij staat om de norm in te voeren. Doet men het wel, dan levert het geld op dat aan onderwijs en onderzoek besteed kan worden.

■ Wammes Bos

Studentenradio

Wie droomt van een carrière als diskjockey bij '3FM' of presentator van het 'Radio 1 Journaal', kan nu zijn eerste sporen als radiomaker gaan verdienen. Maastricht FM, de lokale gesubsidieerde radio- en televisiezender van deze stad, heeft plannen voor een wekelijks radioprogramma van één uur gemaakt voor en door studenten van de Universiteit Maastricht en de Hogeschool Zuyd. Er kan heel veel, zegt directeur en hoofdredacteur Rinus van Dijk. De

studentenradio, zoals het initiatief heet, kan nieuws, columns, series, interviews, muziek of reportages bevatten. "De studenten mogen zelf het format ontwikkelen. Zo'n studentenradio moet van binnenuit komen, wij gaan hen niet opleggen wat ze moeten doen. Wij zijn er voor de inhoudelijke en technische ondersteuning en zullen op verzoek bijvoorbeeld workshops op gebied van interviewen of techniek organiseren. Maar uiteindelijk willen we dat de studenten geheel zelfstandig, ja ook het

technische deel, radio maken." Het is wel de bedoeling dat het uurtje ook voor andere Maastrichtenaars interessant is. "Maastricht FM fungeert als een spiegel van de stad. Wij geven allerlei groepen een podium." Maastricht FM is daarom op zoek naar tien tot twaalf enthousiaste studenten – ervaring is niet vereist – die in hun vrije tijd het radiovak onder de knie willen krijgen. Interesse: studentenradio@maastrichtFM.nl (RJ, foto Philip Driessen)

Verhuizing De Beurs

Studentencafé De Beurs heeft een nieuw onderkomen gevonden in de voormalige homobar La Gare tegenover het station in Maastricht. Vorig jaar maakte de eigenaar van het oude Beurspand aan de Brusselsestraat bekend dat hij er een nieuwe bestemming aan wilde geven. Stichtingsvoorzitter en vierdejaars gezondheidswetenschappen Joost van Eijk: "Wij waren eigenlijk wel blij. De appartementen op de eerste en tweede etage waren niet bewoonbaar, daarvoor konden we dus geen huur vragen, terwijl we wel voor zowat het hele gebouw betaalden. Bovendien was de situatie onhoudbaar. Een studentenkroeg moet lage prijzen hebben, maar daardoor lukte het ons niet om een kleine schuld op lange termijn weg te werken. We wilden met een schone lei beginnen. En dat is nu gelukt."

Toch was het geen makkelijke klus om een alternatief te vinden, geeft hij toe. Een klein pand aan de Boschstraat en ook La Luna in de Capucijnenstraat vielen af. De ruimtes waren niet geschikt. Uiteindelijk verhuisde het café in juli naar de nieuwe plek aan de Spoorweglaan.

Na een metamorfose door een heuse kroegarchitect is Van Eijk "trots" op de nieuwe "huiskamer" waar net zoveel mensen terecht kunnen als in de oude Beurs: ruim tweehonderd.

Het Studentencafé wordt gevormd door de drie disputen Hyperion, Lucifer en Pandora. Daarnaast borrelen onder meer Schanulleke, Nucleus Durus, Bon'Aparte en Quivive in de kroeg. In de weekenden kan de kroeg worden afgehuurd voor feesten.

■ WD

Snelle Saoedi's

Twaalf van de 39 Saoedische studenten hebben het voorbereidende jaar gehaald en zijn deze week begonnen aan het geneeskunde-curriculum. Dit zijn de studenten die een betere vooropleiding hebben genoten, zegt fulltime begeleider Joris van Poecke. Sommigen van hen hebben in Saoedi-Arabië particulier onderwijs gevolgd.

Van Poecke is verheugd over de score. De twaalf studenten hebben het voorbereidende jaar immers – vanwege de late instroom in januari – in een half jaar afgerond. De rest krijgt nog een jaar de tijd om zich onder meer in de Nederlandse taal en cultuur te bekwamen, want de voorbereidende fase is intussen met een half jaar verlengd.

De vrouwen (acht van de twaalf) doen het beduidend beter dan de mannen. Al is het de vraag of nieuwe lichten van vrouwelijke studenten ook in de toekomst voor Nederland zullen kiezen. De Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) voelt er weinig voor om de chaperons van de vrouwen, die alleen onder mannelijke begeleiding naar het buitenland mogen, een verblijfsvergunning te geven. Broer, oom of neef kunnen vooralsnog slechts aanspraak maken op een tijdelijk visum.

■ MT

Culturele studentensite

De Ladiesnight in Minerva, gratis optreden van Funkmonster, Basily Boys, het Limburgs Symfonie Orkest of stand-up comedian Tim Fransen tijdens het Parcours. Sinds 1 september is www.studentenuitburomaastricht.nl in de lucht; een nieuwe site met Maastrichtse uitgaanstips voor het studentenpubliek. "Wij willen culturele evenementen die studenten aanspreken bundelen en zo beter zichtbaar voor hen maken", vertelt Stephanie Hameleers van het Uitburo, onderdeel van de plaatselijke VVV. Het gaat om voorstellingen en optredens uit het reguliere aanbod, waarvan de culturele instellingen verwachten dat ze studierend Maastricht extra aanspreken vanwege de (lage) prijs, het tijdstip ("ze hebben niet de hele dag door colleges") of de inhoud. "In Rotterdam is het al een succes, de website wordt daar voldoende bezocht. Wij willen ook inhaken op PIM, de Pas In Maastricht die alle eerstejaars van tien gratis kaartjes voor film, toneel of cabaret voorziet."

■ RJ

OBSERVANT

ENGLISH

Opening of the academic year

Last Monday during the opening of the academic year (photo: the academic procession), rector Mols handed the Hustinx Stipend (to the amount of 7,500 euros) to PhD researcher Asel Doranova from Kyrgyzstan. This researcher will spend a large part of the money on her field research in developing countries. She is going to investigate to what extent the agreements made in the Kyoto Treaty, drawn up in 1997 in an attempt to reduce emissions of greenhouse gases – are actually being observed. Another topic is whether the transfer of clean technology – such as wind farms – to poorer countries is accompanied by an increase of knowledge among the local population. “If local people are trained to work with the technology, this is good for the rest of the developing country. Such knowledge can then spread.”

Previously, President of the Executive Board Jo Ritzen had opened the meeting with a speech that focused on education policies and the need for innovation in higher education.

In due course, the declining birth rate in the western world will result in a shortage of students, Ritzen predicted, while the demand for graduates with a higher education will increase. Greater participation of minorities is becoming an economic necessity. In accordance with customs, Ritzen then praised the UM for its innovative position in education and the increasing number of foreign students, now 43 per cent of the total.

The academic highlight was the lecture by American researcher Adele Diamond, in which she gave examples to demonstrate that insights from brain research of the past decade were very useful for education, both for primary schools and universities. One of her recommendations – in support of PBL – was that students learn most by working with the material, not by listening to a lecturer. An illustration: “Who learns a route best? A driver or a passenger? The driver because he uses the information.” (RJ/WB/MT, photo Philip Driessen)

Student Prize 2007

During the opening of the academic year, last Monday, Kaleidoscope, an international student association for gay, lesbian, bi-sexual, transgender and like-minded students, won the Student Prize 2007. The association received the prize because since its foundation in 2006 it has organised a wide range of activities for gay and bi-sexual students at Maastricht University. The association now has approximately 25 foreign members. The UM praised the association for its success in reaching a specific target group in such a short time.

Since 2000, the Student Prize has been awarded annually to a student or student organisation who made an extraordinary cultural or social achievement outside the field of studying. Previous winners include Mustangh, an organisation of medical students who have successfully supported a hospital in Ghana for a number of years now. And a student who offered help to tsunami victims in Sri Lanka in 2005.

■ IS

Swift Saudis

Twelve of the 39 Saudi Arabian students have passed their preparatory year and have started their Medicine study this week. These are the students who had a better preliminary education, says full-time councillor Joris van Poecke. Some of them had had private tuition in Saudi Arabia.

Van Poecke is pleased with the score. After all, the twelve students – eight women and four men – completed the preparatory year (which started late, in January) within half a year. The others get another year to achieve the same, because the preparatory phase has been extended by six months.

■ MT

Fifty-euro fine

Always have your passport with you and do not drink alcoholic beverages in public places. These are two important rules in Maastricht. An Austrian medical student will surely never forget those again. She arrived in the city at the end of July, for a short work placement at the academic hospital, according to regional daily newspaper *Dagblad De Limburger*. Sitting on a bench on the Vrijthof, she was enjoying a can of beer and the pleasant surroundings. But enjoyment quickly turned to shock when the police noticed her. Because she had no passport with her, the policemen even threatened to arrest her. She did not think twice and promptly paid the fifty-euro fine.

■ WD

Record amount of grants

Approximately 65 foreign Masters students starting at Maastricht University this year will receive grants, for a total of more than one million euros. A record. Most of the lucky ones are from non-European countries, including Brazil, Ethiopia, China, India, Iran and Russia.

Last year, Maastricht handed out 615 thousand euros worth of grants. The difference is mainly due to twenty UM High Potential grants, paid from the profits of UM Holding. Students will each receive 23 thousand euros, covering all their costs. This means both their lecture fees – 11,500 euros for non-European Masters students – and the cost of insurances, travel and the cost of living. The latter is in the form of a monthly allowance of approximately 800 euros.

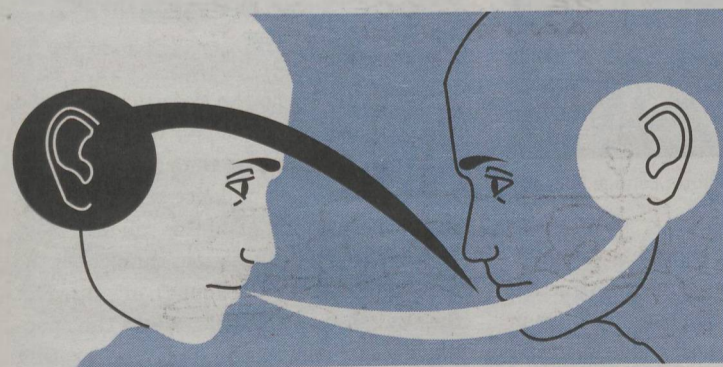
The Dutch government has also issued a number of all-inclusive grants, some through the ‘Libertas Emergency Fund’ for students from Belarus and Zimbabwe, two countries in which the political climate is too bad for (further) education.

The University Fund has contributed by collecting donations from businesses in the region, such as Vodafone. The proceeds from this will go to 21 ethnic minority students, each of whom will receive between 9 and 12 thousand euros. This is too little to cover the costs of both their study and a livelihood, so they need to come up with some of the money themselves. It is possible for a faculty to bear part of the costs for impecunious top talent granting them a reduction on the lecture fees (or fee waiver). In order to prevent unfairness, strict conditions apply. Faculties must clearly state the reason for the reduction and the amount concerned. The statutory lecture fees, amounting to more than 1,500 euros, will have to be paid at any rate.

■ WD

Observant's maxim of the week

Women's soccer needs money and publicity

Women's soccer. In Scandinavian countries, Germany, the United States and China it is one of the most popular sports among girls and women. Professional leagues are nothing new there. In the Netherlands, though, it's a whole different story. True, there are 95,000 women who play in soccer teams, and a competition between six professional clubs started just last week in the so-called *eredivisie*. But still, professional female players are only paid enough to cover their expenses. In such conditions, a professional league can't hope to succeed.

Indeed, thinks Ruth Brauer, research master's student in health sciences. “If this competition is to become a success in the Netherlands, they have to put as much as money and publicity into it as they do in men's soccer. That's why football is so popular here, and elsewhere in Europe. In every newspaper and on every sports show on television they are talking

about men's football.”

“I studied in the United States. A lot of girls play football there – in fact, a girl can receive a scholarship if she plays football. Guys from Europe or Latin America who played soccer in their home country thought that was great. They organised tournaments against these female teams and a lot of people showed up to watch the games. So it's not that women aren't good enough or that people don't like to watch them play.”

Dilana Schaafsma, master's student in psychology and goalkeeper for Black Stockings, the student women's soccer team, thinks differently: “Most of the people who watch soccer are men and they are more interested in watching other men play. Men's soccer is faster and therefore more spectacular to watch. But maybe when they broadcast more women's soccer on television, people will learn to appreciate it. Also, I think that women should receive a salary for the work they do. Instead, women choose to study or pursue other careers because of this money issue. I think a lot of talent gets wasted because of this.”

“This league should definitely get a chance, but I don't think they should immediately spend the money that they do on men's soccer. Once these teams have shown that they can play at a high level, the publicity and money will come along with that,” says Han van Zeijl, head of UM Sport. “My experience is that women play excellent football – they have no problems keeping up with the men.” He does acknowledge, though, that the level can never be exactly the same because of the difference in power and speed. “But, as you also see in tennis, the differences are getting smaller. Nowadays a woman in the top ten will not be beaten easily anymore by just any male player in the top 200.”

■ Irene Smeets

New series: the stories behind the ads

"A language is best learnt on the pillow"

Learn Dutch? In forty hours, from a professional and pleasant teacher *Niederländisch lernen? In vierzig Stunden, von einem lustigen und erfahrenen Lehrer*
Rafael Willems, www.aloco.nl/taal

What do the following words mean?

- Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder
A. It is a Norwegian saying: Killing two birds with one stone.
B. Sing, fight, cry, pray, laugh, work and admire, the refrain of a Dutch song.
C. The numbers one to seven, in Polish.
D. A personal advert in a Zimbabwean daily newspaper: man, sixty year old, handsome, loving, intelligent, wears glasses and is rich.

Maastricht-born Rafael Willems and the pupils who have been taught by him, will know that the correct answer is B. The language teacher uses the song by Dutch singer Ramses Shaffy in the Dutch textbook that he compiled himself and called *Waterval*. "I get to it in the third chapter, which means that they have had approximately twenty hours of tuition,

when they have reached a level where they can cope." Pupils are given a CD with Shaffy's hit song to take home. If they understand it and then fight their way through chapters four and five, they are ready – if they wish to do so – to take the state exam.

"Germans, for whom the Dutch language is fairly easy, need forty hours. English-speaking

students have a harder time; on average, they need fifty hours. And yes, I can imagine that it is really hard work for the Chinese – as yet I have not had any in my group."

Anyone who wants to get to grips with the Dutch language can take a course with Rafael. As is so often the case in language tuition, this teacher also starts with simple grammar

exercises, listening comprehension tests and conversations such as *Hallo, hoe gaat het?* and *Hallo meneer, ik ben Sarah*. "A large part of the time is spent on speaking. That is why I prefer to work with small groups of about five to seven people. You do not learn well if you get to say something once every hour, because fifteen others have to have a turn as well."

"Language has to do with communicating and feeling comfortable, becoming rooted in a culture. There was an American lady once who did not have the patience to learn Dutch. She took a few lessons and then quit. I later heard that she had left The Netherlands. A matter of being unable to fit in, I reckon."

But learning or not learning Dutch has not just to do with perseverance on the part of the foreign student. Locals do not always make things easier. Rafael: "When the Dutch hear someone speak with a foreign accent, such as English, they automatically change to that language. On the one hand, this has to do with their eagerness to please, but on the other hand also with showing off – see how many languages I can speak. I call it a lack of love for our culture." In his textbook, Rafael warns his pupils about the experience mentioned above: "When a Dutch person suddenly changes over to your native language, while you are doing your best to speak faultless Dutch, then you must make yourself clear. You could react like this: *Ik wil Nederlands spreken*." Another tip: "Start a relationship with a Dutch person. Because, as the Dutch say, a language is best learnt on the pillow (of a shared bed)."

■ Wendy Degens

Witschge's wanderings

Photo: Loraine Bodewes

"Of course I knew what was going on inside that house," a stout blonde woman in a flowery tunic says from her doorstep. "Shady types were walking in and out of that building all day. Whenever new supplies were delivered, it would be extra crowded for a few days, and when the Mississippi was shut down it was twice as busy."

Four arrests were made in the Statensingel last week, signifying the demise of a well known illegal soft drug-dealing address. Today, the house atop restaurant De Lëtste Brök looks abandoned and innocent. Publicity surrounding the arrests brought its unlawful existence out in the open. Police even referred to the residence as "one of the addresses from which evil spreads out over the city of Maastricht." Now that the house is vacant, the only people left to confirm this are local tenants and visitors to the neighbouring gym.

The woman in the tunic has lived in her house for 23 years and witnessed the rise and fall of her neighbourhood. "Twenty years ago, this area looked like a scene from Miami Vice. On some days, I would find five or six needles on my doorstep – not a very comforting sight if you're raising two children." Criminal activity petered off for a few years, the lady recounts, but lately the situation has worsened again. "Just five minutes ago people were dealing drugs on that street corner over there," she says as she points to a deserted shoulder on the footpath. "I'm not scared or anything, but

living here just isn't fun anymore."

In front of the gym next to the restaurant, a small crowd has gathered. Boys with bulky arms that look like carry-on weapons of mass destruction are chatting and cooling down from their workout. The boys don't live in the neighbourhood themselves, but have noticed French and Belgian cars stopping in front of the house frequently. "A lot of weird people come here," a bald boy with a gold stud in his lower lip says. "People walk in and out of that house all the time; the door is always unlocked."

The only person who appears to remain oblivious to what's going on in his immediate surroundings is the owner of De Lëtste Brök. "I've never noticed anything," he says with narrowed, piercing grey eyes. "Of course, some odd types walk by here, but that's Maastricht." Naturally, he doesn't know any of the people living above his dimly-lit restaurant, either. Even if he did, though, he doesn't seem to believe they could be dealing drugs. "I just don't care what happens in that house," he says, polishing glasses absent-mindedly.

Taking the neighbours' stories into consideration, the handful of people digging into their meals at this restaurant should call themselves lucky they have been noticed and attended to.

■ Loes Witschge

Every week UCM-student Loes Witschge explores the city of Maastricht

Cultural tip

What: Het Parcours 2007
When: Saturday 8 and Sunday 9 September
Where: various locations in the city
Admission: no charge

Students who are new to Maastricht and who have no idea what this city has to offer in terms of culture, can listen to music performances, watch a play or dance performance or join a museum tour. All of this will take place next weekend, at 41 locations throughout the city. 'Het Parcours' (The Round), organised for the twelfth time this year, marks the opening of Maastricht's cultural season. Theatres, cinemas and museums will give previews or presentations of the activities planned for the coming months.

Many of the plays or cabaret performances are in Dutch, but there is still enough left to see or hear: from visual arts to dance, concerts by orchestras and choirs, and shows by bands in various pubs (including the Belsj, Zondag, Falstaff, and C'est la vie). Various musicians will play on the Vrijthof and Plein 1992, ranging from pop to classical. The art institutes (drama, art and music academies) will each have their own programme. At the Jan van Eyck Academy, for example, there will be an art book market.

More information via www.maastrichtnet.nl

Topsalarissen in het hoger onderwijs

Schaal 18 is een lachertje

De ene na de andere universiteits- en hogeschoolbestuurder blijkt boven de Balkenende-norm te verdienen. Wat is er toch gebeurd met de keurige ambtelijke salarissen die bestuurders van hogescholen en universiteiten vroeger ontvingen? En wat is precies de rol van de alomtegenwoordige Hay Group als het om beloningen gaat?

Hoe het vroeger was? Tja, dat weten ze bij het ministerie van OCW niet meer. "De expertise van vóór 1997 is met de VUT of heeft een andere baan", meldt een voorlichter. Nou ja, de grote lijnen zijn duidelijk genoeg: iedereen die bij een universiteit of hogeschool werkte was gewoon medewerker, had een functie die in een ambtelijke schaal viel en kreeg dienovereenkomstig betaald. Ook de bestuurders dus, die er overigens wel een toelage bij ontvingen.

De omslag kwam aan het eind van de jaren negentig, de jaren waarin de zelfstandigheid van de instellingen groter werd en daarmee ook de afstand tot het ministerie. Eigen raden van toezicht of equivalente organen kregen formeel de zeggenschap over de arbeidsvoorwaarden van bestuurders. De bestuurders zelf, de colleges en de directies, traden vervolgens op als werkgever van het gewone personeel en onderhandelden via hun brancheverenigingen VSNU en HBO-Raad over de cao's. Dat alles werd geregeld in het besluit decentralisatie arbeidsvoorwaardenvorming universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten van 1999.

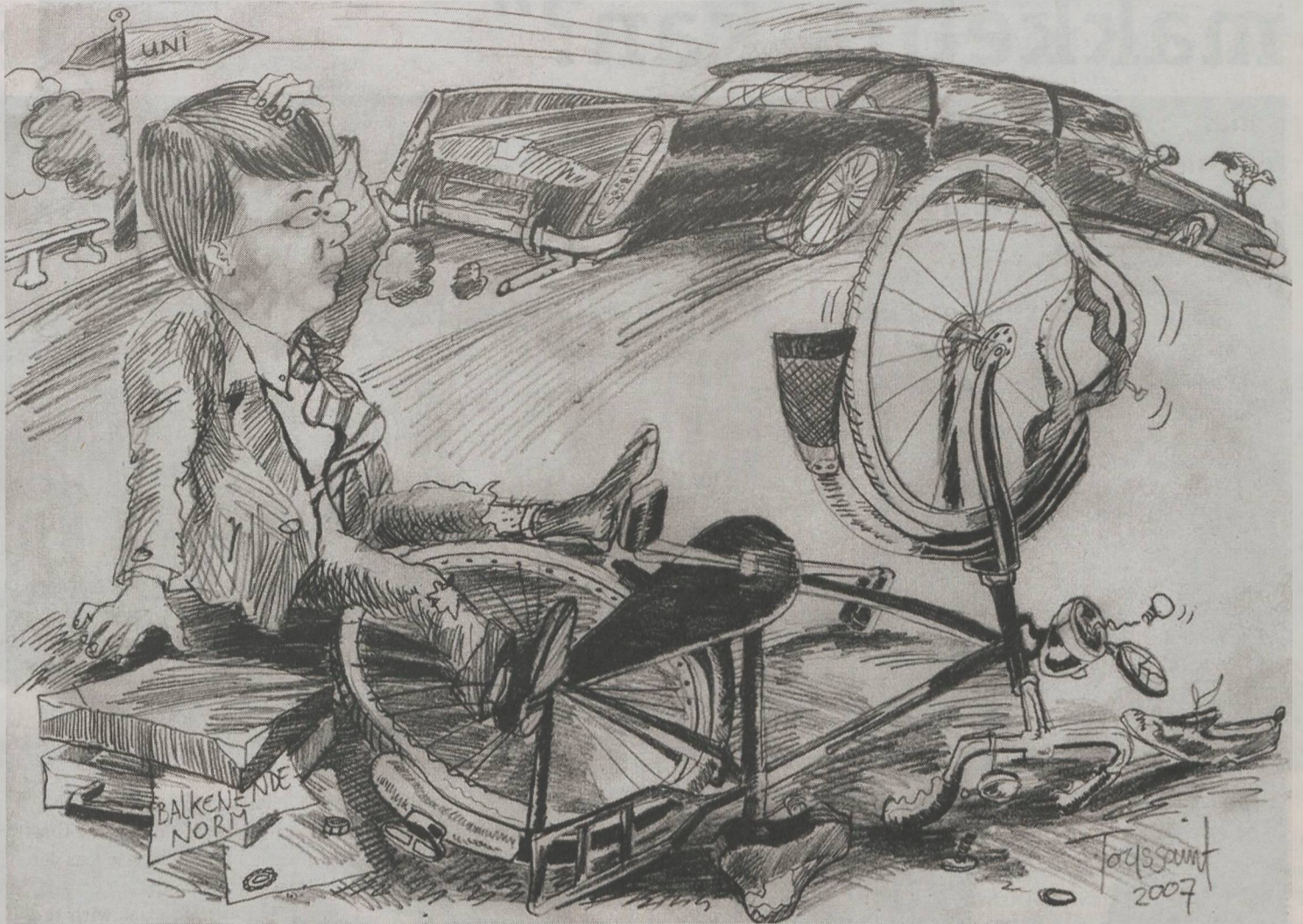
Oprekken

Op het eerste gezicht ligt daar dan ook de cesuur: vanaf dat moment stond niets een snelle stijging van de bestuurderssalarissen, los van alle cao-afspraken, in de weg. Maar de minister van Onderwijs zag het kennelijk anders. Die handhaafde voor de bestuurders in zowel wo als hbo het uitgangspunt dat het salaris nooit meer dan het maximum van schaal 18 kon zijn, plus een toelage. Een en ander valt te lezen in een algemene maatregel van bestuur uit 1998 voor het wo; voor het hbo geldt een identieke tekst uit 2001. Sindsdien is er geen nadere wetgeving geweest.

Schaal 18: dat zou op dit moment zo'n 104.000 euro op jaarbasis betekenen. Één blik op de salarisstaatjes in wo en hbo, op de lijstjes van *Intermediair* of van het ministerie van Binnenlandse Zaken, en de conclusie is duidelijk: schaal 18 is een lachertje. Het is zelfs de vraag of toezichthouders nog weten dat ze geacht worden die schaal toe te passen.

Rien Meijerink, voorzitter van de raad van toezicht van de Universiteit Utrecht en tevens *capo di capi* als voorzitter van het overleg van alle universitaire toezichthouders: "Zelf weet ik wel dat we moeten uitgaan van schaal 18, maar of alle collega's dat nog weten? Het is ook een rare, verouderde regel. We lossen het op door de toelagen op te rekken. Die zijn niet gemaximeerd, en nu dus behoorlijk hoog." Inderdaad, zeker waar het voorzittersbeloningen betreft is 50 procent of meer geen uitzondering.

Tweeslachtig, zo mag je de houding van de overheid op dit vlak wel noemen. Er is een wette-

lijke salarisregeling, maar met alle mogelijkheden om er via torenhoge toelagen onderuit te komen. Daarnaast is er het wonderlijke feit dat minister Hermans in 2001 een beloningssysteem voor hbo-topbestuurders, ontworpen door de Hay Group, officieel sanctioneerde als grondslag voor de beloningen. Dat systeem, dat stoelt op vergelijkingen met anderen op de nationale 'directeurenmarkt' en dus niets meer met ambtelijke schalen van doen heeft, is na een paar updates nog altijd van kracht. En het is zo berekend - dat viel ook minister Plasterk op toen hij de jongste uitwerking onder ogen kreeg - dat een bepaalde categorie bestuurders inderdaad boven Balkenende uitkomt. Inmiddels maakt de jongste versie deel uit van de *branchecode governance* van het hbo uit 2006. Onderzoek door weer een ander adviesbureau, PriceWaterhouseCoopers, in datzelfde jaar wees uit dat 96 procent van de beloningen conform de regeling was.

Wildwest

Stevige salarissen dus hier en daar, maar geen wildwest in het hbo. Dat is het ook niet in de universitaire wereld, vindt Rien Meijerink. Ook daar is een adviesregeling van Hay, gemaakt in opdracht van de raden van toezicht, de basis voor de bestuurdersbeloning. Die regeling dateert uit 2000 en werd braaf naar het ministerie gezonden, alleen heeft de minister er nooit op gereageerd. Meijerink: "Een gemiste kans; op dat moment had men de discussie over de bestuurdersbeloning kunnen voeren."

Dat was beter geweest, zegt hij, dan al die verhalen over de Balkenende-norm nu. "Universi-

teiten zijn tegenwoordig hybride bedrijven, die voor een deel op de markt actief zijn. Dan kun je niet alleen maar publieke normen hanteren als je goede mensen wilt krijgen. En kijk ook eens naar de academische medische centra. Daar worden veel hogere bedragen betaald, en die zijn toch nauw verbonden met de universiteiten." Een wettelijke maximering, vindt Meijerink, "is heel onverstandig. Het leidt tot verschraling in het publieke domein. En je loopt de kans dat men toch weer wegen er langs zoekt. Dus als die Balkenende-norm er komt en je stopt alles wat van belang is erin, dan zou het kunnen. Maar hoe hoog is die norm? Ik hoor allerlei rare bedragen."

Deals

Rare bedragen horen de vakbonden al lang. En dan hebben ze het over wat effectief betaald wordt in de top van het hoger onderwijs, met de systematiek van Hay in de hand. Marieke van den Berg van de Abvakabo FNV, vooral sterk in de universitaire wereld: "Kijk naar het college van bestuur in Groningen: een verhoging ineens met 30 procent, terwijl ze promovendi in een bursalenstelsel duwen. Als men de bestuurders al niet onder de cao wil brengen, dan zouden ze er ten minste mee in de pas kunnen lopen." Walter Drescher van de Algemene Onderwijsbond, met name in het hbo vertegenwoordigd: "In de instellingen is voortdurend geld tekort, terwijl de topmensen grote bedragen krijgen. Dat werkt demotiverend. Er worden deals gesloten tussen bestuurders en toezichthouders, dat kan niet anders, het is een spel dat afwijkt van alle cao-onderhandelingen."

"Als je Hay binnenhaalt gaan de topsalarissen omhoog; ja, ik ken die verhalen. Maar het klopt niet." Peter Langerak is senior consultant bij Hay Group met onder meer het hoger onderwijs in zijn portefeuille. Hij legt geduldig uit hoe het systeem werkt. Dat Hay functies op hun zwaarte waardeert met een aantal punten, dat het systeem gewoon in een boekje staat en transparant is, dat vergelijkbare functies in de gezondheidszorg, bij woningcorporaties maar ook bij het bedrijfsleven een bepaald beeld over de beloning opleveren. Dat dit de markt is waaruit bestuurders worden gerekruteerd. "En dan

kun je bovenin die markt gaan zitten, in het midden of laag. Voor het hoger onderwijs zijn we laag gaan zitten."

Vervolgens worden de loonontwikkelingen in die markt gevolgd en doorgegeven. En daar is wel eens wat mis gegaan, erkent hij. Zodra Hay haar onderzoek naar de gemiddelde salarisstijging in dit marktsegment bekendmaakte, renden bestuurders in het hbo spoorwegs naar de salarisadministratie om de jongste verhoging in gang te zetten. Langerak: "Wij stuurden die overzichten naar de vereniging van bestuurders, die toen onze opdrachtgever was, en die bleek ze rechtstreeks door te geven aan de leden in plaats van aan de toezichthouders. Sinds 2006, de jongste actualisering die is opgenomen in de hbo-branchecode, loopt alles via de raden van toezicht. Die krijgen voortaan om de twee jaar een overzicht van de marktontwikkelingen, en dan moeten ze maar zien wat ze ermee doen. Wij nemen geen opdrachten meer aan van bestuurders, uitsluitend nog van toezichthouders."

Achterdeur

De Hay-regeling voorziet in variabele onderdelen van de beloning, die zodoende op 115 procent van het maximum per categorie kan komen. De leidende gedachte, zoals bij zoveel gedragscodes, is 'pas toe of leg uit'. Een raad van toezicht die bonussen uitkeert moet dat doen aan de hand van vooraf afgesproken prestatie-indicatoren. Maar sluit dat deeltjes tussen toezichthouders en bestuurders uit? Toezichthouders bovendien die al te vaak zelf uit vorstelijk betaalde commerciële banen komen? Langerak: "Oké, dat bepaalt inderdaad iemands referentiekader, maar ik zie in het hbo ook vakbondsmensen en dominees in raden van toezicht hoor. Maar goed, als men bonussen uitkeert boven de bandbreedte die wij aangeven, dan gaat de openbaarheid spelen. Daar is een rol weggelegd voor journalisten, vind ik."

Dat geldt ook voor iets wat onlangs naar buiten kwam: onderhandelingen bij de aanstelling over het dichten van een verondersteld pensioengat, zoals collegevoorzitter Jo Ritzen in Maastricht bedong. Langerak: "Dat lijkt inderdaad een achterdeur. Ik ben het er mee eens dat daar een normering moet komen."

■ HOP, Wammes Bos

De JP-norm

"De Balkenende-norm? Dat hangt er van af welke je bedoelt. Er zijn er twee." Nee, de voorlichter van het ministerie van Binnenlandse Zaken maakt geen geintje. "De ene, het gemiddelde van alle ministersalarissen, bepaalt de grens waarboven je salarissen in de publieke sfeer openbaar moet maken. En er is een andere die in de volksmond de 'echte' norm is: niemand bij de (semi-)overheid mag meer verdienen dan de minister-president", zegt hij. Interessant is dat beide bedragen op dit moment op ongeveer 170.000 euro liggen. Alleen is het eerste 'inclusief', dus met allerlei toeslagen, vergoedingen en werkgeversbijdragen, ook die voor het pensioen; het tweede, de 'echte' JP-norm, is kaal. Daar moet dus weer zo'n 35 procent (een vuistregel die de overheid zelf hanteert) bij opgeteld worden omwille van de vergelijkbaarheid. En zo wordt het topsalarisdebat er niet helderder op.

Onderzoek naar de reikwijdte en omvang van de motiveringsplicht van strafrechters in vonnissen

“Waarom moeilijk doen als het makkelijk kan?”

Foto: Philip Driessen

Schuldig of onschuldig. Dat krijgt de verdachte te horen als de rechter het vonnis uitspreekt. En daarmee moet hij het meestal doen. In het Nederlandse strafrecht hoef je niet te rekenen op een uitgebreide motivering. Jammer, vindt Wilma Dreissen, universitair docent aan de Maastrichtse rechtenfaculteit. Jammer voor de verdachte, maar ook voor de rechtspraak als geheel. Vandaag hoopt ze te promoveren op haar proefschrift *Bewijsmotivering in strafzaken*.

Het is geen groot nieuws dat Nederlandse strafrechters hun vonnissen slecht motiveren. “Dat betekent overigens niet dat ze hun werk per se slecht doen”, zegt Dreissen. “Maar je moet wel met eigen ogen kunnen zien dat ze over hun beslissing hebben nagedacht. Daar heeft iedereen belang bij: de verdachte, zijn advocaat, het openbaar ministerie, het slachtoffer, de media, het publiek.” Het mes snijdt aan twee kanten: het houdt immers ook de rechter scherp. Als hij zich schriftelijk moet verantwoorden voor zijn oordeel, kan hij zijn gedachtegang nog eens nagaan en eventuele gaten eruit halen. In de wet staan vijf voorschriften die aangeven waar een beslissing van een strafrechter aan moet voldoen, de zogeheten motiveringsplichten. De rechter moet dus duidelijk aange-

ven waarom hij iemand voor tien jaar achter de tralies zet. Maar in de praktijk, zegt Dreissen, blijft het vaak bij de conclusie: schuldig of onschuldig. “Een kwestie van tijdgebrek en een gebrek aan controle.” Dat laatste door de Hoge Raad, het hoogste en laatste rechtsorgaan waar een verdachte terecht kan als hij vindt dat hij niet goed is berecht. De zogeheten cassatierechter kijkt niet meer inhoudelijk naar de zaak – er worden bijvoorbeeld geen getuigen opnieuw gehoord – maar hij let vooral op de regels, of deze juist zijn toegepast, bijvoorbeeld of een wetbepaling goed is uitgelegd. Dreissen: “Hij controleert dus niet echt de inhoud van de motivering, de relevantie en de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal. De Hoge Raad legt de wettelijke voorschriften maar beperkt

uit. Bovendien wordt er geen sanctie of signaal afgegeven en dat geeft de lagere rechters de gelegenheid om te handelen volgens het principe: waarom moeilijk doen als het makkelijk kan?”

Nederland kan wat Dreissen betreft nog wat leren van Duitsland. “De Duitse Hoge Raad, het *Bundesgerichtshof*, checkt juist heel goed of de strafrechters alles – ontlastend en belastend – onder ogen hebben gehad en of dat fatsoenlijk op papier staat, samen met de argumenten waarom het wel of niet als bewijs dient. Ik moet er wel bij zeggen dat Duitsland meer strafrechters telt, waardoor er meer tijd is voor een vonnis. Investerings in de rechterlijke macht zijn voor Nederland dan ook de oplossing om de kwaliteit te verhogen.”

De zaak Ruud Prins. De man werd een aantal jaren geleden opgepakt in Suriname waar hij een sinaasappelplantage runde. Prins zou cocaïne hebben verstopt in fruitdozen die geëxporteerd waren naar Nederland. De rechtbank veroordeelde hem, maar in hoger beroep kreeg hij vrijpraak. Dreissen heeft zowel het verkorte als het uitgebreide rechtbankvonnis bij de hand. “Elke verdachte krijgt na zijn veroordeling een korte versie met een paar standaardzinnen en de conclusie: schuldig of niet. Pas als hij in hoger beroep wil gaan, en dus naar het gerechtshof stapt, wordt hem een uitgebreid vonnis overhandigd met daarin een opsomming van bewijsmateriaal. Het is de gangbare methode. De rechtbank vindt het zonde om veel tijd te steken in een vonnis dat toch in het archief belandt. Daar valt wel iets voor te zeggen als je bedenkt dat maar een klein deel van de mensen in hoger beroep gaat en dus

daadwerkelijk iets aan die uitgebreide versie heeft.”

Terug naar Prins. “Mijn grootste bezwaar is dat ik in de vonnissen niet kan zien wat ontlastend is. In een aanvulling op het verkorte vonnis vinden we onder meer een proces-verbaal van de douane, een deskundigenverslag en een deel van een telefoongesprek. Opvallend is bijvoorbeeld dat niet het hele gesprek is geciteerd, maar slechts een gedeelte – dat goed past bij het oordeel van de rechter. Het is knip- en plakwerk.” Hoe anders is het Duitse strafvonnis van een andere zaak dat ze ter vergelijking erbij haalt. “De Duitsers zijn op dit punt veel *gründlicher*. Maar liefst 17 pagina’s wijden ze aan het bewijsoordeel, waarvan het grootste deel wordt besteed aan de wijze waarop de rechter het bewijs heeft gewaardeerd: *Beweiswürdigung*. Het is een compleet verhaal. Ik hoef zelf geen puzzelstukjes neer te leggen. Maar goed, nogmaals, de Duitse rechtbanken kijken wel uit. Ze weten dat ze goed gecontroleerd worden door het *Bundesgerichtshof* en dat het vonnis wordt vernietigd als er onduidelijkheden zijn.”

■ Wendy Degens

Vrijdag 7 september, 21.20 uur, zendt Zembla op Nederland 2 een herhaling uit van de documentaire *Bange Rechters*. Rechters zijn onafhankelijk, kunnen niet ontslagen worden en hebben volgens de wet altijd gelijk. Zembla vraagt zich af of dit wel terecht is. Behalve Wilma Dreissen, komen ook emeritus hoogleraar rechtspsychologie Hans Crombag en hoogleraar rechtspsychologie Peter van Koppen aan het woord

Amerikaanse hersenonderzoeker houdt lezing tijdens opening academisch jaar

Neurologisch onderzoek staft grootmoeders wijze raad

Prof. Adele Diamond

Leraren dienen hun leerlingen vaardigheden als zelfdiscipline bij te brengen. Daar hebben kinderen meer aan dan aan feitenkennis, betoogde de Amerikaanse neuropsycholoog Adele Diamond in haar lezing tijdens de opening van het academisch jaar. In de ochtend hield ze al een praatje op het symposium *Hersenen, leren en onderwijsinnovatie*

■ Tekst: Maurice Timmermans

■ Foto: Philip Driessen

In hoog tempo – de sheets vliegen over het scherm – stapelt Adele Diamond voorbeeld op voorbeeld. Ze laat zien dat de inzichten uit het hersenonderzoek van het afgelopen decennium uiterst nuttig zijn voor het onderwijs. Maar eerst, zegt ze, is het zaak om de lessen van grootmoeder weer op waarde te schatten. Oude wijsheden dreigen volgens Diamond in vergetelheid te raken. Zoals: kinderen hebben slaap nodig. “Sinds 1995 is het aantal kinderen met de diagnose ADHD in de Verenigde Staten gestegen met 400 procent, maar een kwart van hen blijkt louter slaapproblemen te hebben. De symptomen lijken op elkaar.”

Een andere vanzelfsprekendheid die al lang niet meer zo vanzelfsprekend is: kinderen moeten spelen. Tegenwoordig krijgen ze op steeds jongere leeftijd les, zegt Diamond, terwijl spel juist goed is voor de cognitieve ontwikkeling. Ze verplaatsen zich in een rol, de een speelt de boef, de ander is de agent. Daar hoort enige rolvastheid bij: een boef deelt geen boetes uit en kijkt niet vriendelijk. Ze moeten met andere woorden de regels en verwachtingen in acht nemen en zich beheersen om niet uit hun rol te vallen. De spelletjes zijn waardevol omdat ze een beroep doen op de zogeheten *executive functions* van het brein. Dat zijn hogere functies die betrekking hebben op plannen, abstract denken, gepast reageren in nieuwe situaties, zelfdiscipline, cognitieve flexibiliteit (soepel de aandacht kunnen verleggen van bijvoorbeeld een spelletje naar een telefoongesprek met opa).

Het bestaan van *executive functions*, die zeten in de frontale cortex, kwam aan het licht via patiënten met letsel in juist dit hersengebied. Deze patiënten vertonen onsamenhangend gedrag en maken onhandige keuzes in alledaagse situaties, maar vreemd genoeg presteren ze uitstekend op basisfuncties als het geheugen, taal, leren, en redeneren. Er moest

dus sprake zijn, meenden psychologen, van een (beschadigde) hogere orde die de basisfuncties coördineert.

Discipline

Diamond, hoogleraar aan de University of British Columbia in Vancouver, is een van de grondleggers van de *developmental cognitive neuroscience* en houdt zich al jaren bezig met het verband tussen de neurale en de cognitieve ontwikkeling van kinderen. Waar het in haar lezing om draait, is dat de *executive functions* bij kinderen en jongeren weliswaar nog niet gerijpt zijn maar dat training verrassend veel vruchten afwerpt.

Dat blijkt ook al op jonge leeftijd bij kinderen die tweetalig opgroeien. Voortdurend wisselen tussen twee talen bevordert de ‘cognitieve flexibiliteit’ en zelfbeheersing, het vereist dat het kind de andere taal tijdelijk onderdrukt, dat het zich dus inhoudt. Onderzoek toont aan dat deze kinderen één tot twee jaar vooruit zijn in hun ontwikkeling op het vlak van de *executive functions*. Andere studies laten zien dat wie in het dagelijks leven voortdurend twee talen bezigt tot op hogere leeftijd mentaal gezond blijft, in vergelijking met ééntaligen.

Diamond verwijst naar *Tools of the Mind*, een basisschool-curriculum gebaseerd op het idee dat het trainen van *executive functions* net zo belangrijk is als lezen en rekenen. En dat kan ook bij kinderen van vier. In een experiment kregen zij de opdracht om elkaar één op één verhaaltjes te vertellen. Wat dan normaal gesproken gebeurt, zegt Diamond, is dat alle peuters door elkaar heen kletsen. Geen enkel kind kan de beheersing opbrengen om stil te zijn en te luisteren. Geef je ze echter een kaartje met daarop een oor getekend, iets concreets dus, dan blijken ze dat wel te kunnen.

De kinderen die een dergelijk curriculum volg-

den, presteren ongeacht hun IQ beter op taal en wiskunde dan leeftijdgenoten. En dat terwijl velen van hen afkomstig waren uit achterstandswijken. Discipline blijkt zelfs een betere voorspeller voor goede schoolresultaten dan talent. Dit soort vaardigheden zijn volgens Diamond dan ook veel belangrijker dan de overdracht van kennis en feiten. Die zoek je maar op in een naslagwerk.

Tot slot roemt de hersenonderzoeker het probleemgestuurd onderwijs. Studenten leren volgens haar het meest door met de lesstof te werken, niet door te luisteren naar een docent, hoe bevlogen ook. Ter illustratie vraagt ze: “Wie leert een nieuwe route het best kennen, de bestuurder of de rijder?” De bestuurder, omdat die de informatie toepast.

Na de lezing start ze een film over een Amerikaans dans-instituut, om af te sluiten met een oude wijsheid: leren en bewegen gaan goed samen. Wetenschappelijk bewijs is er ook: cognitieve en motorische vaardigheden ontspruiten vanuit deels dezelfde hersengebieden.

Bang

Het was niet de eerste lezing van Diamond op die dag. In de ochtenduren had ze al een voorleken minder toegankelijk praatje gehouden op het symposium *Hersenen, leren en onderwijsinnovatie*. Daar presenteerden zes ontwikkelings- en neuropsychologen uit het hele land onderzoeksresultaten waar het onderwijs baat bij kan hebben.

Een paar voorbeelden. Kinderen onthouden informatie beter als (leer)teksten ook afbeeldingen bevatten. Kinderen (8-9 jaar) leren het meest aan de hand van positieve feedback, terwijl volwassenen meer opsteken van kritiek. En dan is er nog de belangrijke ontdekking van spiegelneuronen, zegt de Maastrichtse hoogleraar Jelle Jolles, organisator van het

symposium. Die levert volgens hem het neurologische bewijs dat kinderen leren door te observeren en te imiteren.

Eerder kwam Jolles in het nieuws met de stelling dat het ‘studiehuis’ van middelbare scholieren het onmogelijke verlangt. Uit wetenschappelijke studies blijkt immers dat de hersenen zich ontwikkelen tot na het twintigste levensjaar. Cognitieve functies als plannen en organiseren blijken het laatst te rijpen. Meer structuur in de klas is dus noodzakelijk. “Dat vindt 90 procent van de middelbare scholieren ook, blijkt uit een enquête. Ze kiezen nadrukkelijk voor begeleiding en niet voor meer vrijheid.”

Jolles ijvert al jaren voor een dialoog tussen hersenwetenschappers en professionals uit het onderwijs; dat doet hij onder meer in de hoedanigheid van voorzitter van de commissie Hersenen en leren, in het leven geroepen door NWO en het ministerie van Onderwijs. De dialoog komt echter moeizaam op gang omdat de gevoeligheid bij de gesprekspartners groot zijn. Onderwijskundigen voelen zich niet serieus genomen door neurowetenschappers, en leerkrachten willen vooral meepraten en niet van bovenaf allerlei *do’s* en *don’ts* opgelegd krijgen.

“Iedereen is bang”, zegt Jolles. “Er zijn wetenschappers die roepen: geef me tien miljoen euro en ik presenter over een paar jaar een prachtige reeks resultaten die het onderwijs moeiteloos kan toepassen. Zo werkt het niet. Wetenschappers hebben de neiging om onderzoek te doen op de vierkante centimeter, waar men in de praktijk niets aan heeft. Het zijn juist de leerkrachten en managers die de vragen moeten stellen.”

Intussen is er een “stuwmeer” aan nuttige kennis voorhanden, zegt Jolles. “Slechts een stroompje sijpelt door in de klas. We moeten samen met leerkrachten bezien welke inzichten toepasbaar, nuttig zijn en welke niet.”

Amerikaanse hersenonderzoeker houdt lezing tijdens opening Neurologisch onderzoek staat

Prof. Adele Diamond

ng academisch jaar

raaft grootmoeders wijze raad

Leraren dienen hun leerlingen vaardigheden als zelfdiscipline bij te brengen. Daar hebben kinderen meer aan dan aan feitenkennis, betoogde de Amerikaanse neuropsycholoog Adele Diamond in haar lezing tijdens de opening van het academisch jaar. In de ochtend hield ze al een praatje op het symposium *Hersenen, leren en onderwijsinnovatie*

■ Tekst: Maurice Timmermans

■ Foto: Philip Driessen

In hoog tempo – de sheets vliegen over het scherm – stapelt Adele Diamond voorbeeld op voorbeeld. Ze laat zien dat de inzichten uit het hersenonderzoek van het afgelopen decennium uiterst nuttig zijn voor het onderwijs. Maar eerst, zegt ze, is het zaak om de lessen van grootmoeder weer op waarde te schatten. Oude wijsheden dreigen volgens Diamond in vergetelheid te raken. Zoals: kinderen hebben slaap nodig. “Sinds 1995 is het aantal kinderen met de diagnose ADHD in de Verenigde Staten gestegen met 400 procent, maar een kwart van hen blijkt louter slaapproblemen te hebben. De symptomen lijken op elkaar.”

Een andere vanzelfsprekendheid die al lang niet meer zo vanzelfsprekend is: kinderen moeten spelen. Tegenwoordig krijgen ze op steeds jongere leeftijd les, zegt Diamond, terwijl spel juist goed is voor de cognitieve ontwikkeling. Ze verplaatsen zich in een rol, de een speelt de boef, de ander is de agent. Daar hoort enige rolvastheid bij: een boef deelt geen boetes uit en kijkt niet vriendelijk. Ze moeten met andere woorden de regels en verwachtingen in acht nemen en zich beheersen om niet uit hun rol te vallen.

De spelletjes zijn waardevol omdat ze een beroep doen op de zogeheten *executive functions* van het brein. Dat zijn hogere functies die betrekking hebben op plannen, abstract denken, gepast reageren in nieuwe situaties, zelfdiscipline, cognitieve flexibiliteit (soepel de aandacht kunnen verleggen van bijvoorbeeld een spelletje naar een telefoongesprek met opa).

Het bestaan van *executive functions*, die zeten in de frontale cortex, kwam aan het licht via patiënten met letsel in juist dit hersengebied. Deze patiënten vertonen onsamenhangend gedrag en maken onhandige keuzes in alledaagse situaties, maar vreemd genoeg presteren ze uitstekend op basisfuncties als het geheugen, taal, leren, en redeneren. Er moest

du sprake zijn, meenden psychologen, van een (beschadigde) hogere orde die de basisfuncties coördineert.

Discipline

Diamond, hoogleraar aan de University of British Columbia in Vancouver, is een van de grondleggers van de *developmental cognitive neuroscience* en houdt zich al jaren bezig met het verband tussen de neurale en de cognitieve ontwikkeling van kinderen. Waar het in haar lezing om draait, is dat de *executive functions* bij kinderen en jongeren weliswaar nog niet gerijpt zijn maar dat training verrassend veel vruchten afwerpt.

Dat blijkt ook al op jonge leeftijd bij kinderen die tweetalig opgroeien. Voortdurend wisselen tussen twee talen bevordert de ‘cognitieve flexibiliteit’ en zelfbeheersing, het vereist dat het kind de andere taal tijdelijk onderdrukt, dat het zich dus inhoudt. Onderzoek toont aan dat deze kinderen één tot twee jaar vooruit zijn in hun ontwikkeling op het vlak van de *executive functions*. Andere studies laten zien dat wie in het dagelijks leven voortdurend twee talen bezigt tot op hogere leeftijd mentaal gezond blijft, in vergelijking met ééntaligen.

Diamond verwijst naar *Tools of the Mind*, een basisschool-curriculum gebaseerd op het idee dat het trainen van *executive functions* net zo belangrijk is als lezen en rekenen. En dat kan ook bij kinderen van vier. In een experiment kregen zij de opdracht om elkaar één op één verhaaltjes te vertellen. Wat dan normaal gesproken gebeurt, zegt Diamond, is dat alle peuters door elkaar heen kletsen. Geen enkel kind kan de beheersing opbrengen om stil te zijn en te luisteren. Geef je ze echter een kaartje met daarop een oor getekend, iets concreets dus, dan blijken ze dat wel te kunnen.

De kinderen die een dergelijk curriculum volg-

den, presteren ongeacht hun IQ beter op taal en wiskunde dan leeftijdgenoten. En dat terwijl velen van hen afkomstig waren uit achterstandswijken. Discipline blijkt zelfs een betere voorspeller voor goede schoolresultaten dan talent. Dit soort vaardigheden zijn volgens Diamond dan ook veel belangrijker dan de overdracht van kennis en feiten. Die zoek je maar op in een naslagwerk.

Tot slot roemt de hersenonderzoeker het probleemgestuurd onderwijs. Studenten leren volgens haar het meest door met de lesstof te werken, niet door te luisteren naar een docent, hoe bevolgen ook. Ter illustratie vraagt ze: “Wie leert een nieuwe route het best kennen, de bestuurder of de bijrijder? De bestuurder, omdat die de informatie toepast.”

Na de lezing start ze een film over een Amerikaans dans-instituut, om af te sluiten met een oude wijsheid: leren en bewegen gaan goed samen. Wetenschappelijk bewijs is er ook: cognitieve en motorische vaardigheden ontspruiten vanuit deels dezelfde hersengebieden.

Bang

Het was niet de eerste lezing van Diamond op die dag. In de ochtenduren had ze al een voorleken minder toegankelijk praatje gehouden op het symposium *Hersenen, leren en onderwijsinnovatie*. Daar presenteerden zes ontwikkelings- en neuropsychologen uit het hele land onderzoeksresultaten waar het onderwijs baat bij kan hebben.

Een paar voorbeelden. Kinderen onthouden informatie beter als (leer)teksten ook afbeeldingen bevatten. Kinderen (8-9 jaar) leren het meest aan de hand van positieve feedback, terwijl volwassenen meer opsteken van kritiek. En dan is er nog de belangrijke ontdekking van spiegelneuronen, zegt de Maastrichtse hoogleraar Jelle Jolles, organisator van het

symposium. Die levert volgens hem het neurologische bewijs dat kinderen leren door te observeren en te imiteren.

Eerder kwam Jolles in het nieuws met de stelling dat het ‘studiehuis’ van middelbare scholieren het onmogelijke verlangt. Uit wetenschappelijke studies blijkt immers dat de hersenen zich ontwikkelen tot na het twintigste levensjaar. Cognitieve functies als plannen en organiseren blijken het laatst te rijpen. Meer structuur in de klas is dus noodzakelijk. “Dat vindt 90 procent van de middelbare scholieren ook, blijkt uit een enquête. Ze kiezen nadrukkelijk voor begeleiding en niet voor meer vrijheid.”

Jolles ijvert al jaren voor een dialoog tussen hersenwetenschappers en professionals uit het onderwijs; dat doet hij onder meer in de hoedanigheid van voorzitter van de commissie Hersenen en leren, in het leven geroepen door NWO en het ministerie van Onderwijs. De dialoog komt echter moeizaam op gang omdat de gevoeligheden bij de gesprekspartners groot zijn. Onderwijskundigen voelen zich niet serieus genomen door neurowetenschappers, en leerkrachten willen vooral meepraten en niet van bovenaf allerlei *do’s* en *don’ts* opgelegd krijgen.

“Iedereen is bang”, zegt Jolles. “Er zijn wetenschappers die roepen: geef me tien miljoen euro en ik presenteer over een paar jaar een prachtige reeks resultaten die het onderwijs moeiteloos kan toepassen. Zo werkt het niet. Wetenschappers hebben de neiging om onderzoek te doen op de vierkante centimeter, waar men in de praktijk niets aan heeft. Het zijn juist de leerkrachten en managers die de vragen moeten stellen.”

Intussen is er een “stuwmeer” aan nuttige kennis voorhanden, zegt Jolles. “Slechts een stroompje sijpelt door in de klas. We moeten samen met leerkrachten bezien welke inzichten toepasbaar, nuttig zijn en welke niet.”

Financial Trader (startfunctie)
€ 35.000,= + scooter

323 Trading is een jong en ambitieus bedrijf en handelt in derivaten op de internationale financiële markten vanuit het bruisende hart van Amsterdam. 323 Trading kent een platte organisatiestructuur die veel eigen verantwoordelijkheid biedt. Een ontspannen sfeer en productief teamwerk zijn tekenend voor de cultuur. Vanwege de sterke groei is er ruimte voor een aantal nieuwe Financial Traders. Je begint met een intensief theoretisch opleidingsprogramma, waarna je onder begeleiding van een ervaren Trader zelf gaat handelen. Een spannend en verslavend vak. Kandidaten hebben een afgeronde WO opleiding, superieure rekenvaardigheden en zijn stressbestendig. Vinden veel verdienen geen bezwaar. Een uitzonderlijke baan voor uitzonderlijke individuen.

Stuur je CV en motivatie naar recruitment@323trading.nl.
 Zie ook www.323trading.nl voor meer informatie.

323 Trading BV, Nieuwezijdsvoorburgwal 120-4, 1012 SH, Amsterdam.

Tel 020-5300380; fax 020-5300388

PharmaCell

PharmaCell has a leading position in commercial tissue culture services for cell therapeutics (heart muscle repair, cancer vaccine) in The Netherlands. PharmaCell offers contract research and contract manufacturing associated with development of cell culture based biopharmaceutical products. PharmaCell can deliver full support including process development, GMP manufacturing, Clinical Trial support and GMP storage and distribution. The main areas of product development are cardio-vascular and cancer. PharmaCell is a fast growing organization with international customers and partners. Due to fast growth and joint research projects with several companies and R&D institutions, PharmaCell can offer a challenging environment with good career opportunities. Because of growing activities, we are currently looking for:

Tissue Culture Technicians

Manufacturing Department:
 Cell culture for Cell Therapy in a GMP-compliant environment in an efficient and cost-effective way.

Tasks:
 Responsible function in the implementation of new or improved processes.
 Application of cell biology and (human) cell culturing techniques.
 Execution of pharmaceutical cell culture processes and other related procedures.
 Participation in R&D projects.

Profile:
 MBO education including 2-3 years experience / HBO education (e.g. Microbiology, Biochemistry or Biotechnology/processing).
 Affinity with GMP guidelines and a Quality driven environment. Experience with tissue or cell culture is preferred. Team-player and accurate, flexible, pro-active. Fluent in Dutch and preferably in English.

Interest:
 PharmaCell B.V.
 H. Meuwissen
 Oxfordlaan 70
 6229 EV Maastricht
 +31 43 3509910
h.meuwissen@pharmacell.nl

universitaire masters.nl

De Masterbeurs - Jaarbeurs Utrecht
Vrijdag 22 en zaterdag 23 februari

Voorlichting over alle universitaire Masters.
 Bijzondere Masterclasses.
 Zie: www.universitairemasters.nl

DE ENIGE OFFICIËLE MASTERSITE, VERZORGD DOOR DE VEERTIEN NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN

NS biedt onverwachte ingangen voor trainees

Als je NS zegt, denkt iedereen aan treinen. Maar NS is veel meer dan dat. Want welk bedrijf staat in de top 10 van de vastgoedbranche? Vormt een van de grootste retail- en horecaketens van Nederland? En is actief als internationale bouwonderneming? Ook dat is NS. Deze veelzijdigheid maakt ons tot een aantrekkelijke werkgever voor talenten die willen doorgroeien naar managementfuncties bij NS. Daarom

organiseert NS op 16 november 2007 een Talent Clinic voor bijna afgestudeerde wo-studenten of starters met maximaal één jaar werkervaring. Voor jou is dit niet alleen een mooie kans om in één dag te ontdekken wat NS allemaal in huis heeft. Het is ook de kortste weg om aan de weet te komen of je bij ons aan de slag kunt. Dus zorg dat je er bij bent. Schrijf je vóór 30 september 2007 in op www.nstalentclinic.nl

Ga mee

MEDEDELINGEN

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

Faculty of Humanities and Sciences (vakgr./comm./studiever.):
Kennistechnologie: Bureau Onderwijs, Bouillonstr. 8-10, kamer 0.002 tel. 3883454 E-mail: bo-micc@micc.unimaas.nl, voor vrij. 12.00 uur
Cultuur- en Maatschappijwetenschappen/Arts and Social Sciences: Bur. Onderwijs, Grote Gracht 90-92, tel. 3883946, e-mail: Frontoffice@fdw.unimaas.nl voor vrij. 17.00 uur.
FdEWB (vakgr./comm./studiever.): Student Recruitment Office, Fac.Bur. Tongersestraat 53, tel. 388 3705/3941, kopij voor vrij. 12,00 uur, e-mail: publicrelations@efb.unimaas.nl
Faculty of Health, Medicine and Life Sciences:
 - **FdG (vakgr./comm./studiever.):** Sandra Habets, Fac.Bur. niveau 2, kamernr. N206, Uns 60, tel. 3885675, voor vrij. 12.00 uur, e-mail: Sandra.Habets@facburfdg.unimaas.nl
 - **FdGW (vakgr./comm./studiever.):** L. Hagens-Hoogsteder, Fac.Bur. niveau 1, UNS50, tel. 3881851, voor vrij. 12.00 uur.
Psychologie (vakgr./comm./studiever.): Yvonne Lenoir, tel. 3884123, e-mail: y.lenoir@psychology.unimaas.nl en Isabel Hikisch, tel. 3881911, e-mail: i.hikisch@psychology.unimaas.nl, Bureau Onderwijs, FdP, UNS40 Oost, voor vrijdag 12.00 uur.
FdR (vakgr./comm./studiever.): Nanin Peters, Bur.Onderwijs, Bouillonstraat 1-3, tel. 3883003, voor vrij. 12.00 uur.
Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: Communicatie & Relatiebeheer, Annabel Reker, Bonnefantenstraat 2, tel. 3885225
Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.
Agenda: Communicatie & Relatiebeheer, Annabel Reker, Bonnefantenstraat 2, tel. 3885225
Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel: 3883174

In deze Observant worden de pagina's van de mededelingen gebruikt voor informatie van het College van Bestuur 'Universiteit Maastricht Nieuws'.

De actuele mededelingen staan op de website: www.observant.unimaas.nl

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturenummer op brief en envelop (of indien aanwezig via het bij de vacature vermelde e-mailadres) binnen 10 kalenderdagen richten aan de personeelsdienst van de betreffende faculteit of het betreffende servicecentrum of bureau (Postbus 616, 6200 MD Maastricht). De vacatures staan open voor interne kandidaten (medewerkers en uitkeringsgerechtigden van de UM).

Informatie over interne vacatures kunt u inwinnen via <http://www.loopbaancentrum.unimaas.nl/of> bij het Loopbaancentrum, tst. 85323/ 85324, Minderbroedersberg 4-6, Maastricht.

Informatie over LIFT-vacatures vindt u op de LIFT-website: <http://www.liftnet.nl>
 ICTS

Senior Medewerker ICT Servicedesk v/m, 38 uur per week

Taken: Aannemen/registreren/bewaken van meldingen over de diensten geleverd door ICTS; documenteren (processen, procedures); uitvoeren van functioneel- en applicatiebeheer van callcenter en SMT; uitvoeren van verbeterprojecten; rapporteren m.b.v. diverse rapportagetools; verrooftering medewerkers.

Functie-eisen: Relevante ervaring in vergelijkbare omgeving (helpdesk); Windows XP/2003 op niveau MCDST / MCP; MS - Office 2003 op niveau MOS; HTML / ASP / SQL; kennis en ervaring met ITIL; goede kennis van Nederlands en Engels in woord en geschrift.

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 1 jaar, na gebleken geschiktheid kan vaste aanstelling volgen. Het maximum bruto

maandsalaris bedraagt € 3.597,- conform schaal 10.

Informatie: Bij Peter Verheijen (Afdelingshoofd Operations), tel.: 043-3885571, e-mail: peter.verheijen@icts.unimaas.nl
 Bij Jeroen van der Kooij (Teamleider Servicedesk), tel.: 043-3885540, e-mail: jeroen.vanderkooij@icts.unimaas.nl
Vacaturenummer: AT2007.135 / povacatures@bu.unimaas.nl

ICTS**Medewerker ICT Servicedesk v/m, 38 uur per week**

Taken: Aannemen/registreren van meldingen over de dienstverlening volgens afgesproken procedures; afhandelen van calls passend binnen de eerste- of tweedelijns ondersteuning van Servicedesk; bewaken doorlooptijden; documenteren (processen, procedures, handleidingen);

doen van verbetervoorstellen.

Functie-eisen: Generieke relevante ICT-ervaring; ervaring met ITIL processen; basiskennis ICT (netwerken, applicaties, besturingssystemen); Windows XP/2003 op niveau MCDST / MCP; MS - Office 2003 op niveau MOS; ITIL foundation; goede kennis van Nederlands en Engels in woord en geschrift.

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 1 jaar, na gebleken geschiktheid kan vaste aanstelling volgen. Het maximum bruto maandsalaris bedraagt € 2.901,- conform schaal 08.

Informatie: Bij Peter Verheijen (Afdelingshoofd Operations), tel.: 043-3885571, e-mail: peter.verheijen@icts.unimaas.nl
 Bij Jeroen van der Kooij (Teamleider Servicedesk), tel.: 043-3885540, e-mail: jeroen.vanderkooij@icts.unimaas.nl
Vacaturenummer: AT2007.134 / povacatures@bu.unimaas.nl

Agenda

06-09	Promotie mw. Kitty B. Schapira, 14.00, MBB 4-6	12-09	Promotie dhr. Kahlid S.A. Habbani, 16.00, MBB 4-6	20-09	Promotie mw. drs. Joyca P.W. Lacroix, 14.00, MBB 4-6	27-09	Promotie dhr. Suhail S. Sultan, 12.00, MBB 4-6
06-09	Promotie mw. mr. Wilhelmina H.B. Dreissen, 16.00, MBB 4-6	13-09	Promotie dhr. Mark Stout, 14.00, MBB 4-6	20-09	Promotie ing. Ricardo J.M.G.E. Brandwijk, 16.00, MBB 4-6	28-09	Promotie dhr. Max Hopwood, 12.00, MBB 4-6
07-09	Promotie drs. Antoine F. Lensen, 14.00, MBB 4-6	13-09	Promotie drs. Andrei N. Tintu, 16.00, MBB 4-6	21-09	Promotie drs. Robby Nieuwlaat, 12.00, MBB 4-6	28-09	Promotie drs. Arnoud G. Peppelenbosch, 14.00, MBB 4-6
07-09	Afscheidscollege prof. dr. C.E. Blanco Hoogleraar Kindergeneeskunde i.h.b. Neonatologie in de Faculteit Health, Medicine, and Life Sciences. Titel van de	14-09	Promotie mw. drs. Karoline L.H. Vangronsveld, 14.00, MBB 4-6	21-09	Inauguratie prof. dr. Kees Neef, benoemd in de Faculteit Health, Medicine, and Life Sciences tot hoogleraar Klinische Farmacie. Titel van de rede: "Kinietiek in de kliniek", 16.30, MBB 4-6	28-09	Inauguratie prof. dr. Corine de Ruiter, benoemd in de Faculteit der Psychologie tot bijzonder hoogleraar Forensische Psychologie. Titel van de rede: "Ik heb niets beters te doen", 16.30, MBB 4-6

Universiteit Maastricht

Verkiezingen 2007

Uitslag "grote" verkiezingen 2007

De verkiezingen voor de Faculteitsraden en de Universiteitsraad van 2007 liggen alweer een aantal maanden achter ons. Op 16 mei 2007 is de uitslag van de verkiezingen reeds gepresenteerd en ook op de internetpagina van het Centraal Stembureau is de uitslag vanaf dat moment bekend gemaakt. In de zomermaanden hebben de gekozen kandidaten de kans gehad om hun kandidatuur te bewilligen. In de maand september zullen tijdens de wisselbijeenkomsten van de Faculteitsraden en de Universiteitsraad de nieuwe leden aantreden. De student-leden zijn benoemd voor 1 jaar en het WP en OBP voor een periode van 2 jaar.

In totaal werden tijdens deze verkiezingen 6931 stemmen uitgebracht. Deze stemmen zijn als volgt verdeeld.

Universiteitsraad

Wetenschappelijk personeel

Aantal te verdelen zetels:	6
Aantal lijsten:	2
• Lijst 1 PROVUM PHD LIST	
• Lijst 2 Gezamenlijke Faculteiten	
Kiesdeler:	63.166
Opkomst:	24%
Aantal stemmen:	414

Gekozen zijn:	
1.FM van Blankenstein PROVUM	101
2.MJ Siegel PROVUM	70
3.MGH Schaper PROVUM	50
4.A Blokland Gez. Faculteiten	49
5.DT Tempelaar Gez. Faculteiten	48
6.PJM Portegijs Gez. Faculteiten	38

Zetelverdeling:	
• 3 zetels voor PROVUM	
• 3 zetels voor Gezamenlijke Faculteiten	

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Aantal te verdelen zetels:	3
Aantal lijsten:	2
• Lijst 1 OBP-Geleding lijst 1	
• Lijst 2 OBP-Geleding lijst 2	
Kiesdeler:	85.666 (42.333)*
Opkomst:	20%
Aantal stemmen:	291

Gekozen zijn:	
1.HMJ Odekerken OBP lijst 1	107
2.HJPM van Roermund OBP lijst 1	31
3.HMW Hamers OBP lijst 2	44

Zetelverdeling:	
• 2 zetels voor OBP lijst 1	
• 1 zetel voor OBP lijst 2	

Studentgeleding

Aantal te verdelen zetels:	9
Aantal lijsten:	3
• Lijst 1 NSEM	
• Lijst 2 NovUM	

• Lijst 3 DOPE	
Kiesdeler:	290.444 (145.222)*
Opkomst:	20%
Aantal stemmen:	2694

Gekozen zijn:	
1.D Steenvoorden NovUM	278
2.I Tjisse Klasen NovUM	162
3.M. Martinek NovUM	154
4.MPJ Kik NovUM	91
5.G. Smidt DOPE	274
6.K Vogten DOPE	237
7.HA Scholten DOPE	201
8.G Veldhuizen DOPE	167
9.AG Brandsma DOPE	116

Zetelverdeling:	
• 4 zetels voor NovUM	
• 5 zetels voor DOPE	

FHS

Wetenschappelijk personeel

Aantal te verdelen zetels:	4
Aantal lijsten:	1
Kiesdeler:	10 (5)*
Opkomst:	52%
Aantal stemmen:	40

Gekozen zijn:	
1.RL Westra Round Table	18
2.SB Amelung Round Table	8
3.MPD Schadd Round Table	8
4.M. Haar Round Table	5

Zetelverdeling:	
• 4 zetels voor Round Table	

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Aantal te verdelen zetels:	2
Aantal lijsten:	2
• Lijst 1 UCM-OBP	
• Lijst 2 OBP-Micc	
Kiesdeler:	10 (5)*
Opkomst:	58%
Aantal stemmen:	22

Gekozen is:	
1.JW Hellemons OBP-Micc	11
2.PN. De Roos UCM-OBP	9

Zetelverdeling:	
• 1 zetel voor OBP-Micc	
• 1 zetel voor UCM-OBP	

Studentgeleding

Aantal te verdelen zetels:	6
Aantal lijsten:	1
Kiesdeler:	23 (11,5)*
Opkomst:	23%
Aantal stemmen:	151

Gekozen zijn:	
1.TC Luijken NovUM	38
2.LM van Vliet NovUM	18
3.A Morais Sarmiento Pires NovUm	16
4.FRI Hartmann NovUM	16
5.S de Maagt NovUM	15
6.ET Wedershoven NovUM	6

Zetelverdeling:	
-----------------	--

Elections 2007

- 6 zetels voor NovUM

FdCMW

Wetenschappelijk personeel

Aantal te verdelen zetels:	4
Aantal lijsten:	1 FASoS
Kiesdeler:	8.25 (4.125)*
Opkomst:	37%
Aantal stemmen:	35

Gekozen zijn:	
1.LNL Roels FASoS	11
2.JP Koenis FASoS	7
3.JD Lachmund FASoS	5
4.NAA Baakman FASoS	4

Zetelverdeling:	
• 4 zetels voor lijst FASoS	

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Voor het OBP van de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen hebben geen verkiezingen plaatsgevonden omdat het aantal kandidaten kleiner was dan of gelijk aan het aantal kandidaten. Benoemd is: ECPS Breukers.

Studentgeleding

Aantal te verdelen zetels:	5
Aantal lijsten:	3
• Lijst 1: European Studies	
• Lijst 2: DOPE	
• Lijst 3: NovUM	
Kiesdeler:	73.8 (36.9)*
Opkomst:	25%
Aantal stemmen:	372

Gekozen zijn:	
1.JP van den Akker DOPE	46
2.AJ Knevel NovUM	42
3.H Weck NovUM	37
4.FC Mermans NovUM	27
5.R Norvaisaite NovUM	19

Zetelverdeling:	
• 1 zetel voor DOPE	
• 4 zetels voor NovUM	

FdEWB

Wetenschappelijk personeel

Voor het wetenschappelijk personeel van de Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde hebben geen verkiezingen plaatsgevonden omdat er geen kandidaten waren. De zetels in de raad blijven onbezet.

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Voor het ondersteunend personeel van de Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde hebben geen verkiezingen plaatsgevonden omdat er geen kandidaten waren. De zetels in de raad blijven onbezet.

Studentgeleding	
Aantal te verdelen zetels:	5
Aantal lijsten:	1 DOPE
Kiesdeler:	72 (36)*
Opkomst:	11 %
Aantal stemmen:	391

Gekozen zijn:	
1.JA Scheele DOPE	81
2.RAL de Groot DOPE	60
3.MW Toemen DOPE	48
4.SD van Zutphen DOPE	45
5.WAJ Rensink DOPE	44

Zetelverdeling:	
• 5 zetels voor DOPE	

FHML

Wetenschappelijk personeel

Aantal te verdelen zetels:	6
Aantal lijsten:	1
Kiesdeler:	21.333 (10.666)*
Opkomst:	14%
Aantal stemmen:	142

Gekozen zijn:	
1.WD van Marken Lichtenbelt	
Gezond Genezen	37
2.PJ Zwietering Gezond Genezen	32
3.HJM van Berkel Gezond Genezen	25
4.MSP Huijberts Gezond Genezen	11
5.WRM Dassen Gezond Genezen	6
6.R van Suylen Gezond Genezen	3

Zetelverdeling:	
• 6 zetels voor lijst Gezond Genezen	

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Aantal zetels te verdelen:	3
Aantal lijsten:	1
Kiesdeler:	19.333 (9.666)*
Opkomst:	12%
Aantal stemmen:	64

Gekozen zijn:	
1.HPJ Steinbusch Lijst Consequent	21
2.JEL Wolfs Lijst Consequent	14
3.AJT Lamers Lijst Consequent *	12

Zetelverdeling:	
• 3 zetels voor Lijst Consequent	
*De zetel van AJT Lamers wordt afgestaan aan REJ Henskens.	

Studentgeleding

Aantal te verdelen zetels:	9
Aantal lijsten:	2
• Lijst 1 DOPE	
• Lijst 2 NovUM	
Kiesdeler:	153.222 (76.611)*
Opkomst:	30%
Aantal stemmen:	1398

Gekozen zijn:	
1.C Zhang DOPE	295
2.S Duning DOPE	137
3.LJ den Otter DOPE	106
4.A Sabrkhany DOPE	94
5.WM Brinkman DOPE	84
6.M Hameeteman DOPE	81
7.LJH van Wersch DOPE	33
8.I Snel NovUM	106
9.EP Pekelharing NovUM	82

Zetelverdeling:	
• 7 zetels voor DOPE	
• 2 zetels voor NovUM	

Verkiezingen 2007

Elections 2007

FdP

Wetenschappelijk personeel

Aantal te verdelen zetels: 4
 Aantal lijsten: 1 UM Psychology
 Kiesdeler: 14.75 (7.375)*
 Opkomst: 52%
 Aantal stemmen: 61

Gekozen zijn:

1. SHEMA van Bergen UM Ps. 12
 2. M Kools UM Ps. 11
 3. ALM de Vries UM Ps. 9
 4. E Smeets UM Ps. 9

Zetelverdeling:

• 4 zetels voor UM Psychology

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Aantal te verdelen zetels: 1
 Aantal lijsten: 1 OBPsy
 Kiesdeler: 22 (11)*
 Opkomst: 51%
 Aantal stemmen: 24

Gekozen is:

1. EBJ Blaauw OBPsy 18

Zetelverdeling:

• 1 zetel voor OBPsy

Studentgeleding

Voor de Studentgeleding van de Faculteit der Psychologie hebben geen verkiezingen plaatsgevonden omdat het aantal kandidaten kleiner was dan of gelijk aan het aantal kandidaten. Benoemd zijn:

1. NA Ballemans
 2. T Meyer
 3. S Azizpour Faridan
 4. CCAH Bours
 5. MCP de Nooijer

FdR

Wetenschappelijk personeel

Voor het Wetenschappelijk Personeel van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid hebben geen verkiezingen plaatsgevonden omdat het aantal kandidaten kleiner was dan of gelijk aan het aantal kandidaten. Benoemd zijn:

1. RHC Luja (Lijst TeRecht)

2. BA Schmahl (Junior Researchers List)

3. MF Lenaerts (Junior Researchers List)

Ondersteunend- en beheerspersoneel

Voor het OBP van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid hebben geen verkiezingen plaatsgevonden omdat het aantal kandidaten kleiner was dan of gelijk aan het aantal kandidaten. Benoemd is: JMP Capellen. Mw. Capellen zal de zetel echter niet bezetten, daar zij inmiddels elders werkzaam is. Deze zetel blijft onbezet.

Studentgeleding

Aantal te verdelen zetels: 6

Aantal lijsten: 3

- Lijst 1: DOPE
- Lijst 2: ELS English Track
- Lijst 3: Ouranus

Kiesdeler: 112.666 (56.333)*

Opkomst: 36%

Aantal stemmen: 683

Gekozen zijn:

1. DAJJ de Rijck DOPE 108
 2. G van Heugten DOPE 97
 3. FEIH Muijtjens DOPE 73

4. NPA van de Linden OURANOS 94

5. M Prevoo OURANOS 87

6. LVB Huismans OURANOS 67

Zetelverdeling:

- 3 zetels voor DOPE
- 3 zetels voor Ouranos

**Dit is de geledingskiesdeler. Artikel 36 van het Kiesreglement voor de verkiezingen van de UR, Dienstraden en F-raden zegt hierover het volgende: "Per geleding stelt het stembureau de som der stemcijfers van alle kandidaatlijsten vast en deelt deze door het aantal te vervullen zetels. Dit quotiënt wordt geledingskiesdeler genoemd".*

Uw vermogen om te leven

Gezocht

Stagiair(e) die onderzoek wil doen naar de langleventrend

De directie Actuarial van de Stichting Pensioenfonds ABP onderzoekt periodiek de ontwikkeling van de levensverwachting van haar verzekerden. Daarbij wordt niet alleen teruggekeken naar de gerealiseerde overlevingskansen. We kijken ook vooruit naar de langleventrend, de verwachte ontwikkeling van de overlevingskansen.

Voor dit onderzoek zijn wij op zoek naar een aankomend:

Econometrist / kwantitatief econoom met affiniteit met pensioenen

die bij ons onderzoek wil komen doen naar de langleventrend. Het gaat niet alleen om het vaststellen van de langleventrend, maar ook om het in beeld brengen van de onzekerheid in deze langleventrend. Affiniteit met (de financiering van) pensioenen vinden wij belangrijk. Die blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat je de cursus Actuariële Wiskunde van prof. Kleynen hebt gevolgd. Programmeerervaring (wij werken met Borland Delphi) strekt tot aanbeveling.

De Stichting Pensioenfonds ABP (voorheen het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds) in Heerlen is het bedrijfstakbrede pensioenfonds voor ambtenaren en onderwijzers. Voor nadere informatie kun je contact opnemen met Alexander Paulis, directeur Actuarial, telefoon 045 - 579 2221 of e-mail: alexander.paulis@abp.nl. www.abp.nl

Leading in learning

Leading in learning, het centrale thema van de opening van het academisch jaar, weerspiegelt de ambitie van de Universiteit Maastricht een bijdrage te leveren aan de opleiding van jonge, talentvolle mensen van over de hele wereld. Op deze pagina zijn professoren en studenten aan het woord: hoe kijken zij naar het onderwijs aan de Universiteit Maastricht?

'UM leading in de verbetering van onderwijs'

Hoe denkt Wim Gijselaers, hoogleraar Onderwijskunde over het thema *leading in learning*? Over de complexiteit van de werkplek en het aantrekken van masterstudenten.

"Na de Tweede Wereldoorlog heeft zich een enorme omslag voorgedaan in onze samenleving. Tegenwoordig is binnen zeven jaar de helft van je kennis verouderd. Veel waardevolle kennis is nu ook buiten de universiteit aanwezig. Denk aan Philips, bijvoorbeeld – die hebben echt niet altijd een technische universiteit nodig. Tegen die achtergrond is in het Probleemgestuurd Onderwijs de praktijk altijd leidend geweest voor zowel de inhoud als de vorm van het onderwijs. En daar ligt ook de kracht van deze universiteit: zij heeft altijd onderwijskundig onderzoek naar de verbetering van onderwijs gedaan, daarin is zij leading."

"Ik denk dat wij ons in de toekomst zullen bewegen naar een *open learning methodology*. We moeten studenten voorbereiden op een sterk veranderende beroepspraktijk. De complexiteit van de werkplek neemt toe. Je kunt het elke dag in de krant lezen: er worden fouten gemaakt in een ziekenhuis, fouten in een productieproces. Dat betekent dat we studenten niet alleen expertise moeten bijbrengen, maar ze ook moeten leren met anderen samen te werken in een complexe omgeving. Bovendien: als je studenten wilt aantrekken, moet je ze een motief geven om naar Maastricht te komen. Masterstudenten beoordelen je tegenwoordig op de vraag of zij voor hun gevoel echt geleerd hebben. En dan zie je dat de traditionele onderwijsmethodes niet meer toereikend zijn."

'Leren is niet voor nerds'

"Leren is leuk en de student die dat vindt, is géén nerd," zegt professor Jelle Jolles. Hij geeft leiding aan een onderzoeksgroep die zich bezighoudt met *Brein & Leren* en vindt dat we af moeten van de 'zesjescultuur'. De Universiteit Maastricht mag best laten weten dat ze excellente studenten wil opleiden. Op naar een PGO-plus.

Het Probleemgestuurd Onderwijs levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs aan de UM. Maar dat betekent niet dat de universiteit op haar lauweren kan rusten: nieuwe inzichten die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere ontwikkeling van het onderwijs moeten goed bestudeerd en zo nodig ingepast worden. En daar komen de cognitieve neurowetenschap en de neuropsychologie om de hoek kijken.

De ontwikkeling van het brein

Waar praten we over als we het over cognitieve neurowetenschap en neuropsychologie hebben? Jelle Jolles: "In wezen gaat het om de ontwikkeling van ons denken, om de manier waarop we informatie uit onze omgeving opnemen, filteren, selecteren en kiezen welke informatie we 'voor later' opslaan. Dit is het proces van 'leren'. De ontwikkeling van dat vermogen vindt plaats tussen je 5e en 25e levensjaar. Dat weten we pas de laatste jaren wat beter – en het hangt samen met de ontwikkeling van het brein en hoger-cognitieve vermogens."

PGO-plus

De studie van het brein leidt tot nieuwe inzichten over vaardigheidsontwikkeling, motivatie en processen binnen de persoon zelf. Professor Jolles verwacht dat deze inzichten de komende jaren een belangrijke rol zullen spelen in de verdere ontwikkeling van het onderwijs. "Ik hoop dat deze instelling naar een soort 'PGO-plus' zal gaan. Ik voorzie bijvoorbeeld dat we studenten een ander type training erbij gaan geven. Een vorm van psycho-educatie over motivatie en over leerprocessen: wat bepaalt dat de leerstrategie die ik gebruik werkt of niet werkt? Ik leer me drie dagen lang suf, en ik onthoud er niets van. Als je weet hoe die processen verlopen, kun je beter leren. En het verwerven van kennis en inzichten – leren dus – is hartstikke leuk," zegt Jelle Jolles.

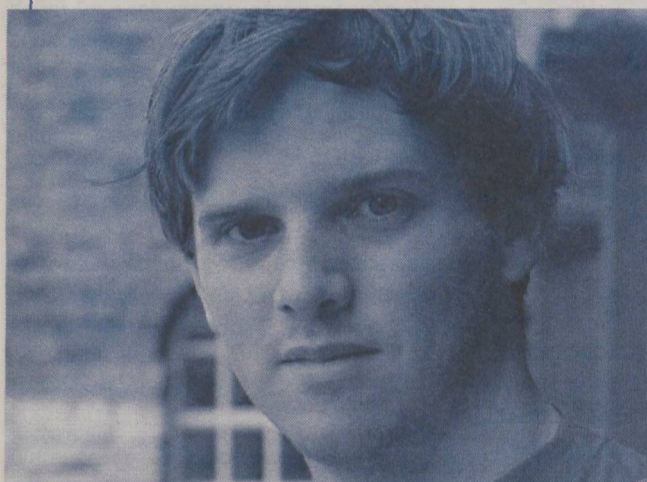
Teachers Academy van start

Tijdens de opening van het academisch jaar, afgelopen maandag in het Theater aan het Vrijthof, is de Teachers Academy officieel van start gegaan. Met de Academy wil de UM een stimulans geven aan de academisering van het voortgezet onderwijs en hoger beroepsonderwijs.

De komende jaren worden forse lerarentekorten verwacht, vooral in het voortgezet onderwijs. Maar het gaat niet alleen om tekorten, ook 'downgrading' speelt een rol: jaarlijks verlaten meer academisch gevormde docenten het voortgezet onderwijs dan er binnen komen. Het lerarenberoep zal dus aantrekkelijker gemaakt moeten worden. Behalve geld is daar ook een kwaliteitsimpuls voor nodig.

Met de Teachers Academy wil de Universiteit Maastricht, samen met haar partners uit het voortgezet onderwijs en hoger beroepsonderwijs, een omgeving creëren waarin de academisering en professionalisering van het voortgezet onderwijs en hoger beroepsonderwijs op een gestructureerde manier ter hand kan worden genomen. Vier programma's zijn voorzien (en voor een deel al in gang gezet):

- Bijscholing van docenten uit het voortgezet onderwijs op vakinhoudelijk gebied.
- Didactische training en kennisontwikkeling over 'brein en leren' voor docenten.
- Promotietrajecten voor hbo-docenten en in gepaste omvang voor vwo-docenten.
- Managementtraining voor school- en teamleiders.

Interactie en dynamiek

"Aan de European Law School is er veel interactie. Docenten tekenen niet alles voor je uit op het bord. Iedere week krijg je een casus aangereikt die je moet oplossen. Je leest dan bepaalde hoofdstukken en probeert een eigen visie en oplossing te bedenken. Dat werkt heel fijn. Het Probleemgestuurd Onderwijs past perfect bij het Europees recht; net als het PGO is het Europees recht namelijk casusgebonden en baseert het zich op specifieke gevallen. Je kunt als het ware ermee spelen en dat maakt het studeren heel dynamisch."

Floris de Witte, België
Student European Law School

Kritisch leren denken

"De manier waarop hier maatschappelijke vraagstukken bestudeerd worden, spreekt mij erg aan. Geen handboeken met 'de waarheid' omtrent allerhande hedendaagse problemen, maar teksten van verschillende auteurs die erom vragen kritisch tegen het licht te worden gehouden. Vervolgens stel je jezelf automatisch de vraag: hoe sta ik tegenover deze problematiek? Sinds ik cultuurwetenschappen studeer, vind ik het lezen van de krant zoveel boeiender. Het werken in kleine groepen en het leuke en gemakkelijke contact met docenten is heel stimulerend. Dit alles maakt de faculteit voor mij tot meer dan alleen een 'leerfabriek' waar je volgestopt wordt met informatie."

Marijke de Vries, Nederland
Studente Cultuurwetenschappen

Werken met andere gemotiveerde studenten

"Ik heb aan drie verschillende universiteiten in drie verschillende landen gestudeerd: Canada, Duitsland en Nederland. PGO is zeker niet perfect, maar het biedt volgens mij wel een van de beste leeromgevingen die er tegenwoordig beschikbaar zijn. Het mooie van het PGO-model met blokken van acht weken is dat je je als student op twee specifieke onderwerpen kunt richten. Daarnaast ga je door de *case studies* dieper in op de stof dan bij traditionele opleidingen. Voor mij staat PGO voor werken met andere gemotiveerde studenten. We zijn binnen een blok intensiever bezig met onderwerpen dan nodig is omdat PGO je uitdaagt vragen te stellen die nog niet zijn gesteld. Maar het idee 'zelf leren' moet je wel aanspreken. Als je genoeg over het onderwerp te weten komt en in staat bent de theorie voor je onderwijsgroep te presenteren als een soort deskundige, dan heeft PGO zijn doel bereikt."

Brenden Keon, Canada
Student Fiscaal Recht

Foto's: Arjen Schmitz Maastricht, Sacha Ruland Eijsden, Carin Willemsen i.s.m. Marianna Bandi/Coproductions Sittard

MAASTRICHT UNIVERSITY NEWS

Leading in learning

Leading in learning, the central theme during the opening of the academic year, reflects Maastricht University's ambition to contribute to educating young, talented people throughout the world. On this page, professors and students give their views on education at Maastricht University.

'UM leading in the advancement of education'

How does Wim Gijselaers, Professor of Education, think about the theme 'leading in learning'? On the complexity of the workplace and the recruitment of master's students.

"Since the Second World War, our society has experienced massive changes. Half of today's knowledge will be out-of-date in seven years' time. Currently, a great deal of valuable knowledge exists outside the university. Consider Philips for example: they can solve many of their problems without the help of a technical university. Against this background, we have always allowed both the content and the form of Problem-Based Learning to be led by the practical situation. And this is the real strength of our university: it has always conducted educational research into the improvement of education. UM is leading the way in that respect."

"I think that in the future, we will move towards an open learning methodology. We need to prepare students for the rapidly changing professional world. The complexity of the workplace is growing. You read it in the newspapers every day: mistakes are made in a hospital, faults in a production process. As a result, we do not only have to provide our students with the expertise, but we have to show them how to work with others in a complex environment as well. And if you want to attract students, you have to give them a motive for coming to Maastricht. These days, master's students assess universities on the basis of whether they feel they have actually learned something. And this shows that traditional teaching methods are simply no longer adequate."

'Learning isn't for nerds'

According to Professor Jelle Jolles, learning is fun and students who feel that way are not nerds. Jolles heads a research group looking into Brains & Learning, and he would like to see an end to the 'just scraped through' culture. Maastricht University should be proud of wanting to produce outstanding students. Moving towards a PBL-plus system.

Problem-Based Learning greatly contributes to the quality of education at UM. But this does not mean that the university can now rest on its laurels: new insights that may help advance teaching methods even further should be studied and implemented where necessary. And this is where cognitive neuro-sciences and neuro-psychology come in.

The development of the brain

What do cognitive neuro-sciences and neuro-psychology actually involve? Jelle Jolles: "It's really all about how the process of thinking develops; the way we filter and select information from our environment and decide which information we want to 'save for later'. This is the process of 'learning'. The development of this capacity takes place between the ages of 5 and 25. This is something we have only recently started to realise, and it is connected with the development of the brain and the higher cognitive capacities."

PBL-plus

Studies of the brain have led to new insights into skills development, motivation and processes within people themselves. Professor Jolles expects these new insights to play an important role in the further development of education during the next few years. "I hope that our university will move towards a kind of 'PBL-plus' system. For example, I could imagine giving students another, extra type of training. A form of psycho-education on motivation and learning processes: what determines whether my learning strategies work or not? I've been revising like mad for three days, but I can't remember anything I've read. Understanding how these processes work will make it easier to learn. And acquiring knowledge and insight, in other words learning, is fun," adds Jelle Jolles.

Working with other motivated students

"I have studied at three universities in three different countries: Canada, Germany and the Netherlands. While PBL is not perfect, I believe that comparatively it provides one of the best learning environments available today. The beauty of the PBL system with eight-week blocks is that it allows us as students to focus on two specific subjects at a time, and with the help of all the case studies we're able to get into topics more deeply than in traditional programmes. Working with other motivated students, this is how I've experienced PBL. We often explore topics beyond what the course requires because the setting of PBL challenges us to ask questions that have not yet been asked. But you have to like the idea of self-learning. If you can learn enough about the topic that you can present the theory to the class as somewhat of an expert, PBL has done its job."

Brenden Keon, Canada
Tax Law student

Start of the Teachers Academy

The opening of the academic year in the *Theater aan het Vrijthof* last Monday also heralded the official start of the Teachers Academy, the UM's vehicle for promoting the academisation of secondary and higher professional education.

A substantial shortage of teachers is predicted for the next few years, particularly in secondary education. But it is not just about shortages; downgrading is also playing an important role. Every year, the number of academically trained teachers leaving secondary education exceeds the number joining. The teaching profession needs to be made more attractive. Alongside extra cash, the profession needs a quality boost.

In establishing the Teachers Academy, Maastricht University and its partners in secondary and professional higher education aim to facilitate a structured approach to the academisation and professionalisation of pre-university and higher professional education. Four programmes have been planned (and partly set up):

- Subject-based refresher courses for teachers in secondary education;
- Didactic training and knowledge development on the subject of 'brains and learning' for teachers;
- PhD tracks for teachers in higher professional education and, on an appropriate scale, for teachers in pre-university education;
- Management training for school and team managers.

Photos: Arjen Schmitz Maastricht, Sacha Ruland Eijsden, Carin Willemsen and Marianna Bandi/Coproductions Sittard

UM was the right decision

"It was especially the Problem-Based Learning system that really convinced me that I made the right decision in choosing Maastricht. Because of the small tutorial groups, the relationship among students and the academic staff is much more personal than I expected, which makes me enjoy going to class. It also helped me overcome my shyness in a professional environment, as it stimulated me to participate more actively in discussions and class work."

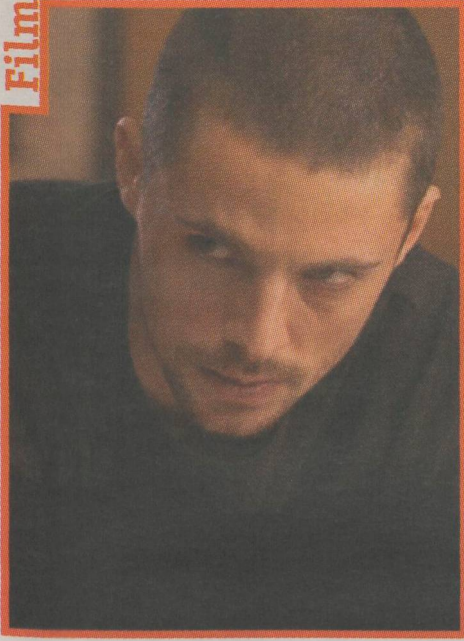
Ania Mikolajec, Poland
European Public Health student

An enriching environment

"Maastricht University provides a unique and enriching academic environment that takes learning to the highest level through small student-to-professor ratios, a Problem-Based Learning system which maximises student interaction and critical thinking, and above all, a population of students from around the globe who contribute their valuable and diverse professional and academic experiences to the classroom setting."

Rebecca Galloway, United States
International Business / Strategic Marketing (MSc)

Film

Het slechte pad op door geheugenverlies

★★

"Ik word wakker, ga onder de douche, eet een ontbijt, maar lees geen krant." Alle dagen zijn hetzelfde voor Chris Pratt (Joseph Gordon-Levitt). Sinds hij vijf jaar eerder een auto-ongeluk veroorzaakte waarbij twee vrienden omkwamen, leeft hij met een mentale handicap, een hoop opgekropte woede en een enorm schuldgevoel. Welke aandoening hij precies heeft, wordt niet duidelijk in *The Lookout* van regisseur Scott Frank (*Get Shorty* en *Out of Sight*), maar hij kan nog geen twee dingen onthouden, maakt daarom constant notities en komt alleen op routine de dag door.

Dan duikt uit het niets Gary Spargo (Matthew

Goode), een oude schoolgenoot en tegenwoordig ex-bajesklant, op. Met grappen, weekendjes weg en vrouwen trekt Spargo Chris uit zijn dagelijkse sleur. Die voelt zich sinds lange tijd serieus genomen, maar ziet te laat in dat Spargo hem vanwege zijn mentale handicap heeft uitgekozen om te helpen bij de overval op een kleine bank. Een weg terug lijkt onmogelijk.

The Lookout is geen intelligente psychologische thriller à la *Memento* uit 2000, het geheugenverlies en het maken van notities door de hoofdpersonages zijn de enige overeenkomsten tussen beide films. Sterker nog, de uitwerking van het verhaal is weinig verrassend. Chris die in zee gaat met de charmante, maar gevaarlijke Spargo (Goode speelde in 2005 de rijkeluiszoon in Woody Allens *Match Point*), Chris die zich laat

ophitsen tegen zijn rijke ouders, Chris die zich afkeert van zijn blinde, maar oplettende huisgenoot Lewis (Jeff Daniels); de kijker ziet het van mijlvervaren aankomen.

Ook het geheugenverlies is niet consequent doorgevoerd. Zo rijdt Chris zonder aarzeling naar zijn ouders om het nieuwe jachtgeweer van zijn vader te stelen, terwijl hij zonder briefje niet eens de blikopener kan vinden. Wat *The Lookout* nog enigszins redt is het goede acteerwerk, vooral van Gordon-Levitt (die vijf jaar Tommy Solomon speelde in de comedyserie *3rd Rock from the Sun*). Hij maakt van het hoofdpersonage een boze, verwend en sarcastische twintiger, maar tegelijkertijd voelt de kijker zijn schuldgevoel en zijn strijd om iets te maken van zijn leven.

■ Irene Smeets

Televisie

Bimboland – Boerkaland

Een jongen met een keppeltje klaagt over negatieve respons op straat. Een punker met een hanenkam – rood, groen, geel – krijgt letterlijk een punthoofd van deze wereld. Een vrouwelijk 'lustobject' in minirok en gestippeld trui-tje dat haar gigantische voorgevel enigszins afknelt (niet omdat het te heet gewassen is, maar omdat ze zichzelf letterlijk 'hot' vindt, iets waarover te twisten valt) is ervan overtuigd dat het publiek zweet bij haar aanblik. Een dame in boerka – ook zij zweet, maar wellicht niet van opwinding – wil het niet aanzien en verlaat de studio. En alsof het allemaal niet gek genoeg is, zien we een heer met een leren jasje, met daaronder een 'spannende' mannenrok en zwarte panty's, waarop mensen meestal positief reageren vanwege hun lef. Deze bonte parade fleurde vorige week vrijdag de studio op van het

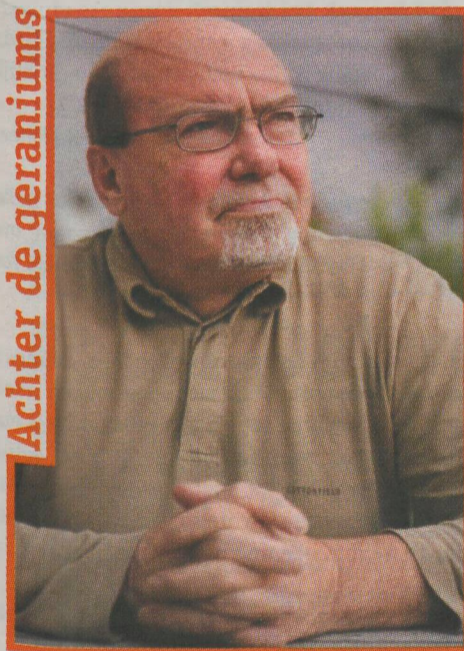
NPS-programma *Bimbo's & Burka's*. Het is een thema-avond waarop een panel onder leiding van Jeroen Pauw aan de hand van vier stellingen discussieert over de diversiteit in de multiculturele maatschappij. De zeer vermakelijke tafereel in *Bimbo's & Burka's* zijn eigenlijk een soort uitvergroting van wat er op straat leeft.

Eén stelling luidt: "Extreme kleding leidt tot negatieve reacties." Volgens de wetten der voorstelbaarheid van hun eigen maatschappelijke positie, vallen de aanwezigen elk over een ander kledingstuk. De islamoloog wil, net als het partijlid van de Christenunie, natuurlijk liever niet geconfronteerd worden met de minirok en de minirok is op haar beurt weer niet gecharmeerd van miss Boerka.

Ook bij andere actuele thema's die aan bod komen, zoals de pornificatie van de samenle-

ving en het toenemende geweld tegen homoseksuelen, oftewel potenrammen, blijven de panelleden helaas braaf vasthouden aan de denkbeelden die het hokje hun voorschrijft. Zo is het wederom weinig verrassend dat islamoloog Salam homoseksualiteit een zonde noemt. Alleen Hans Teeuwen die vanaf de 'pijnbank' (een sofa met rubberen stekels) de inmiddels lichtelijk uitgemolken vrijheid van meningsuiting verdedigt, zegt onverwacht wijze dingen: je ontwikkelt in een vrije samenleving een schild voor beledigingen omdat je nu eenmaal geconfronteerd wordt met dingen die je niet wilt horen. Uiteindelijk is het tv-priester Antoine Bodar die besluit dat we de humor niet moeten vergeten om het eigen standpunt te relativiseren. Een wijze afsluiter.

■ Danielle Stals

Achter de geraniums

Schape die gaan of komen

In het noordoosten van Randstad ligt het voormalige Amersfoort. Een oud centrum in de voortwoekerende bebouwing tussen Utrecht, het Gooi, Gelderland en Flevoland. Het heeft wel iets van het voormalige Maastricht, het geografische centrum van Euregiostad. Een compact stadscentrum met veel historische gebouwen en natuur in de buurt. Zeker eens per jaar komen we er. In het stedelijk museum Flehite, het moderne kunstcentrum De Zonnehof – een gebouw van Rietveld -, het Armandomuseum of het Mondriaanhuis is altijd wel iets moois te zien.

Zaterdag waren er twee aanleidingen voor bezoek. Ook Amersfoort lijdt aan vooruitgang. Het centrum voor moderne kunst moet in 2008 over naar een groter verband van culturele functies. Voorlopig blijft Rietvelds paviljoen-

gebouw verweesd achter. Tussen het mengwerk van deelnemers aan een zomerse kunstroute hebben we een tijd op een bankje gezeten. Gedempt klonk Miles Davis-achtige muziek. Gepaste weemoed na meer dan twintig jaar bezoek. In het Armando Museum loopt de tentoonstelling *Jongkind tot Van der Leek*. Nadat Cees Kamerbeek in 1999 zijn verzekerings- en makelaarsbedrijf verkocht, hebben zijn vrouw en hij een overzichtscollectie van de figuratieve kunst van 1850 tot 1950 aangelegd. Met opmerkelijk succes! Wie zijn rijkdom wel besteedt kan nog steeds een eigen museum aanleggen van wat men wel topstukken noemt. De Haagse, Larense, Bergense, Amsterdamse School, de Groninger Ploeg, ze hangen er allemaal. Ik viel er van de ene verbazing in de andere. Een *Heide met schape* van Anton Mauve (1838-

1888) bracht een oude anekdote naar boven over de relatie tussen kunst en handel. Mauve was een van de meest teruggetrokken schilders uit die tijd. Hij schildert zijn dieren en landschappen alsof "de natuur staat te luisteren". In zijn persoon bracht hij de Haagse School naar Laren vanaf 1882. Het schildertoerisme in Den Haag werd hem te veel. Beroemd was hij wel en brood op de plank moest er zijn. Bij de internationale kunsthandel Goupil konden Amerikanen schapestukken bestellen. Voor een kudde komende schape moest men dieper in de buidel tasten dan voor een kudde gaande. Van komende schape moet men de koppen schilderen. Dat is meer werk.

■ Hans Philipsen

Jongkind tot Van der Leek in het Armando Museum: tot en met 16 september

Dit moet je lezen! Geen nieuws

Hoeveel canons hebben we al? Het laatste bericht was dat er volgens de NPS ook een canon van de Nederlandse klassieke muziek moet komen, net als De Canon van Nederland (zie <http://entoen.nu/>) in vijftig 'vensters' ondergebracht. Ben benieuwd of de Piet Hein-rapsodie van Peter van Anrooy wordt opgenomen, waarin de melodieën van 'De Zilvervloot' en 'Wien Neêrlands bloed' speels zijn verwerkt. Een stukje muziek naar Balkenendes hart. Ik moet zeggen dat die canons me eigenlijk zouden moeten ergeren en dat doen ze ook wel, maar ik beleef er stiekem meer plezier aan dan ik dacht.

Zijn we op zoek naar een nieuwe identiteit, naar een nieuwe nationale identiteit, naar een nieuw 'verhaal Nederland'? Volgens Frits van Oostrom van De Canon van Nederland wel. Er

is volgens hem 'in brede kring' behoefte aan. Wat hij onder het oude verhaal verstaat, weet ik niet precies. Mijn oude verhaal is dat van de historici Jan & Annie Romein en E.H. Kossmann. Er zijn slechtere verhalen verteld. Maar in het nieuwe verhaal zie ik weinig nieuws. Het maakt ondanks de speelse presentatie een schoolse indruk. Natuurlijk, deze canon is dan ook vooral bedoeld voor het onderwijs en er is vast genoeg te doen en te leren voor de leerlingen die ermee aan de slag gaan. Maar wat ik mis is dwarsheid, een tegenstem, 's levens felheid. Van Oostrom rekent op discussie, maar een canon als deze ontleent nu juist daartoe de lust.

Wie op zoek is naar een tegenstem, een dwarse kijk op onze geschiedenis én houdt van poëzie, die zou eens de verzamelde *Laaglandse*

hymnen (De Bezige Bij, 2003) moeten lezen van H.H. ter Balkt: een paar honderd gedichten in een losse sonnetvorm over momenten en figuren uit de vaderlandse geschiedenis van het vroegste begin tot nu. Er is niet zo heel veel om trots op te zijn als Nederlander, zoveel is duidelijk. 'Laaglands' heeft dan ook meer dan een neutrale betekenis bij Ter Balkt en 'hymnen' moeten we vooral ironisch opvatten. In het eerste gedicht, 'Steentijd', wordt de oerlaaglander tot leven gewekt in de spiegeling van zijn grijns in die van de moderne laaglander, van de laaglander van alle tijden. We herkennen immers alleen wat we al kennen, vooral ook hoe we onszelf kennen, maar liever niet zouden willen zien. Als 'verduisteraar' bijvoorbeeld, waarmee omineus de gewetenloze laaglandse handelaar wordt

aangekondigd van de VOC of de Koffievelingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij en natuurlijk in de gedaante van de bloosloze durfkapitalisten. Ik citeer de laatste twee strofen:

Geen nieuws. Alleen dat louche houten beeldje, bij Willemstad gevonden, zijn grijns verklekt al die van de navolger en

verduisteraar, hier altijd inheems. Steentijd: de eerste boerendorpen; vlechtwerk met leem gevoegd; runderen; maalstenen.

Nee, Balkenende zal nooit uit deze bundel citeren. Ik vind dat een aanbeveling.

■ Jan de Roder

Beste meneer Ritzen,

In de vakantie heb ik veel over u gelezen in de krant. Er waren een heleboel mensen verontwaardigd over een geldbedrag dat u heeft gekregen bij uw aanstelling als bestuurder van de Universiteit Maastricht. U ontving meer dan 300.000 euro.

Ik was blijkbaar niet de enige die daarvan spontane jeuk op zijn achterhoofd kreeg. Een heleboel Hollanders verslikten zich bij het lezen van dat bedrag in hun koffie. Het is een flinke bom duiten. En u krijgt het zomaar, als visvoer aan de hengel waarmee u bij de UM bent

binnengehaald. Zelfs tot aan de Tweede Kamer aan toe kregen mensen oprispingen van dat bedrag. Minister Plasterk van de PvdA stelde zelfs voor om een plafond in te stellen voor de topinkomens in de publieke sector.

Aan de andere kant, kijkt u wel eens naar voetbal? Ikke wel. Best leuk. Een hoop mannen in gekleurde shirtjes rennen fanatiek over een veld om een bal in een net te schoppen. Er zijn ook veel mooie mannen bij. Goed verzorgd. Altijd voorzien van de nieuwste haartrends en onderbroekenmode. Dat kunnen ze zich veroorloven hoor, want de mannen die in die vrolijke shirtjes rondrennen verdienen goed. Ze verdienen zelfs zo goed dat diezelfde mensen die zich eerder verslikten in hun bakkie troost bij het zien van uw aanstellingsbedrag, een anafylactische shock zouden krijgen van deze bedragen. De som geld die u kreeg is voor de elite onder de voetballers een zakcentje.

Ik kan me best vergissen hoor, beste meneer Ritzen, maar ik kan me niet herinneren daar iets in de vakantie over gelezen te hebben. Dat zou dus betekenen dat iemand die keihard werkt, heeft geknokt en intellectueel heeft gepresteerd geen topsalaris zou mogen verdienen omdat hij werkzaam is in de 'publieke sector', maar een persoon die een bal in een gat kan schoppen wel. Wat grappig.

Nou, lieve meneer Ritzen, ik ben aan het eind van mijn brief gekomen. Waar het op neerkomt: pimp your pensioen. Doe iets leuks met uw geld, u heeft het verdiend. Laat iedereen maar lullen. En koop voor Plasterk een doosje realisme. Heeft ie nodig.

Acht uur lang stickers plakken

"Van 's morgens zeven tot 's middags half vier doe ik niets anders dan stickers die waarschuwen voor de gevaren van roken op doosjes sigaren plakken. Twee weken lang. Het voordeel is dat je minder hard hoeft te werken dan in de horeca - dat heb ik hiervoor een aantal jaren gedaan - en het verdient goed, tien euro per uur. Nu verdien ik in twee weken net zoveel als in vier weken horecawerk." Inmiddels zitten de twee weken vakantiewerk voor Joeri Bruyninckx, masterstudent cultures of arts, science and technology (CAST), erop. Afgelopen vrijdag is hij voor een onderzoeksstage van vier maanden naar Stockholm vertrokken. Als junior researcher onderzoekt hij daar hoe satelliettelevisie de nationale grenzen in Europa heeft beïnvloed en bepaald.

Het geld dat hij in augustus verdiende in de sigarenfabriek Swedisch Match in het Belgische Houthalen dient als extra zakcentje in

Zweden. "In Maastricht betaalde ik 300 euro voor mijn kamer, die heb ik opgezegd. In Stockholm betaalt een student minimaal 440 euro. Ik heb nog geen kamer gevonden. De eerste twee weken kan ik bij mijn stagebegeleider in huis wonen. Daarna hoop ik dat ik met één of twee andere studenten een appartement kan huren."

Het vakantiebaantje kwam dan ook als geroepen. "Bovendien vind ik twee maanden vakantie nogal lang, ik had die weken vrij liever verspreid over het jaar. Aan het begin van de vakantie denk je 'ik ga dit en dat doen', maar op een gegeven moment sluipt het niets doen erin. Dan kun je beter werken. Vooral als het regent buiten."

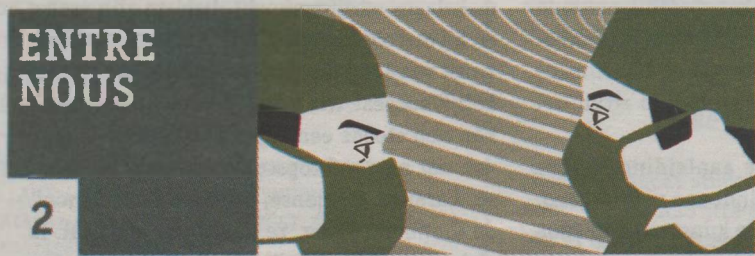
Het fabriekswerk is heel wat anders dan studeren, zegt Bruyninckx. "Voor twee weken is dit leuk, je werkt samen met leeftijdsgenoten, veel vakantiewerkers, maar je komt in zo'n fabrieks-

ritme; plakken tot de zoemer gaat, eten in de kantine, weer terug naar je plek en verder plakken. Dan besef je dat er anderen zijn die dit hun hele leven doen. Mij lijkt dat heel erg."

"De meeste teksten op de stickers zijn geschreven in het Spaans, Italiaans of Frans. Terwijl het buiten regent, fantaseer ik over de exotische bestemmingen waar de sigaren naar toe worden gebracht. Ze worden zelfs naar Latijns-Amerikaanse landen geëxporteerd, terwijl je verwacht dat de sigaren juist daar worden gemaakt. Ik vind het ook wel ironisch dat ik tienduizend stickers moet plakken met de waarschuwing dat roken dodelijk is. Die waarschuwing werkt blijkbaar niet, want ik blijf maar plakken."

■ Irene Smeets

In deze nieuwe serie wordt iedere twee weken een student of medewerker geïnterviewd over een door hem of haar gemaakte foto

Bezwaren? Jaap verschiet van kleur. Wat is dat godverdomme voor gelul, ze hebben hem toch niet die hele procedure ingeloodst om hem vervolgens hier, ter plekke, met een of ander kletsverhaal te confronteren? Daar is hij toch niet voor uit Eindhoven gekomen, met de trein nog wel omdat Anna zo nodig de Volvo moest hebben?

Zijn gesprekspartners kijken hem ernstig aan. De ene, de decaan van de faculteit, een rijzige man met een wat aarzelende manier van spreken, iets kinderlijks ook, is een beetje rood geworden. Die vindt het spannend worden, concludeert Jaap. De ander, de voorzitter van de raad van bestuur - zoals ze tegenwoordig een ziekenhuisdirecteur noemen -, kijkt hem onbewogen aan. Een bonk van een kerel, als hij dat pak niet droeg en ook die bril niet en als dat haar wat slordiger zou zitten, denkt Jaap, dan kon je die nog wel tegenkomen als nachtclubportier. Het zal ook geen toeval zijn dat het gesprek op zijn kamer plaatsvindt, in het ziekenhuis, en niet bij de decaan. Met deze meneer Jansen valt niet te sullen, zoveel is hem wel duidelijk.

De decaan mag de kastanjes uit het vuur halen. "Bezwaren?", vraagt Jaap zo luchtig mogelijk. "Wat moet ik me daarbij voorstellen?"

Decaan Heuvelaar buigt zich iets naar voren. "U begrijpt, meneer Miedema, dat we voor deze niet onbelangrijke vacature inlichtingen hebben gevraagd in het land, over u. We hebben een rondje zusterfaculteiten gedaan, so to speak. Los van uw voortreffelijke kwaliteiten als orthopedisch chirurg, die worden alom erkend, dus over uw vakkennis gaan we het hier verder niet hebben, en ook uw werk als onderzoeker..., dus los van dat alles, waren er eh, bezwaren dus."

Jaap leunt naar achteren. "Ik kan niet zeggen dat het er veel helderder

op wordt." De decaan wordt nerveus, zijn kompaan heeft hem zijdelings al met bevreemding aangekeken, zelfs de notulist zit met opgetrokken wenkbrauwen en de pen in de aanslag te wachten tot hij iets substantieels mag opschrijven. Heuvelaar herneemt, met meer nadruk nu: "U heeft gelijk. Het gaat om het volgende. Om te beginnen uw leidinggevende capaciteiten. Daar hebben we, hoe zal ik het zeggen, twijfels over gehoord. U zou wat kort door de bocht zijn, te weinig rekening houden met het feit dat niet iedereen briljant is."

"Ik kan niet tegen domme mensen", antwoordt Jaap, waarbij hij decaan Heuvelmans recht, brutaal bijna, in het gezicht kijkt.

"Daar gaat het niet om. Het gaat erom dat mensen onder uw leiding gestimuleerd worden tot topprestaties, en daarvoor is, hoe zal ik het zeggen, toch iets van een veilige omgeving nodig."

Nu bemoeit ook ziekenhuisbaas Jansenius zich ermee. "Meneer Miedema, niemand houdt van domme mensen en zeker niet als je er mee moet werken, maar u mag ervan uit gaan dat hier geen domme mensen rondlopen. Ook niet in uw afdeling straks. Zo slecht is ons rekruteringsbeleid niet. We hebben het hier dus niet over ongeduld met domme mensen, maar met mensen, tout court. En vergeet u niet dat er ook nog patiënten zijn. Van onze specialisten verwachten wij opperste voorkomendheid."

Nu is het de beurt aan Heuvelmans om sceptisch opzij te kijken. De notulist doet zijn uiterste best een grijns te onderdrukken en buigt zich over zijn notitieblok. Jaap ziet het niet, hij kijkt stuurs voor zich uit. Heuvelmans vervolgt met nieuwe moed: "Ik begrijp dat dit niet leuk is om te horen, maar het zal toch niet voor de eerste keer zijn neem ik aan. Goed, wij hebben een voorstel."

Jaap kijkt op. "U verwacht van mij geen reactie hierop?"

"Nee", klinkt het hard van de overkant van de enorme tafel. Jansenius werpt hem een felle blik toe. "Luistert u maar naar de decaan."

Heuvelmans: "Voordat we u straks definitief als hoofd aanstellen vinden we het belangrijk dat u een managementcursus volgt. En wij zijn voorstander van een intensieve begeleiding; we willen graag dat u een personal coach neemt. Wat vindt u daarvan?"

■ Kootje Bikker
Wordt vervolgd